

citizens

02-01-2025

GEMEENTE MAASHORST

Nulmeting

Draagvlak opvang nieuwkomers

Drs. Lauryan Bakker
Eva van Malsen MSc
Jochem Hoogenboom MSc

Gemeente Maashorst wil voldoen aan de opgaven ten aanzien van opvang van nieuwkomers in de gemeente en daarbij steeds in contact staan met de Maashorstse samenleving. Daarom wil de gemeente graag (meer) inzicht in het draagvlak onder inwoners als het gaat om de opvang van verschillende groepen nieuwkomers. In opdracht van de gemeente voerde onderzoeksbureau Citizens een consultatie uit onder de inwoners van Maashorst. Wat vinden inwoners van de opvang en huisvesting van nieuwkomers? Wat zijn voor hen belangrijke voorwaarden bij opvang? Voelen zij zich betrokken bij het onderwerp? En wat zijn hun ervaringen en wensen met betrekking tot de gemeentelijke communicatie?

Inhoudsopgave

Aanleiding onderzoek	4
Draagvlak opvang nieuwkomers	4
1.085 respondenten	4
Belangrijkste resultaten	5
Draagvlak verschilt per groep nieuwkomers	5
Integratie in de Nederlandse cultuur is een belangrijke voorwaarde	5
Goede communicatie vanuit de gemeente van groot belang	5
Resultaten inwonersconsultatie	6
Draagvlak algemeen	6
Draagvlak vluchtelingen	8
Draagvlak in de kernen	8
Motieven achter negatieve houdingen	9
Motieven achter positieve houdingen	10
Voorwaarden bij toekomstige opvang	11
Ruimte voor vergroten draagvlak	12
Draagvlak jonge vluchtelingen	13
Draagvlak in de kernen	13
Motieven achter negatieve houdingen	14
Motieven achter positieve houdingen	15
Voorwaarden bij toekomstige opvang	16
Ruimte voor vergroten draagvlak	17
Draagvlak statushouders	17
Draagvlak	18
Motieven achter negatieve houdingen	18
Motieven achter positieve houdingen	18
Voorwaarden bij toekomstige huisvesting	19
Ruimte voor vergroten draagvlak	20
Draagvlak Oekraïense vluchtelingen	20
Draagvlak in de kernen	20
Motieven achter negatieve houdingen	21
Motieven achter positieve houdingen	22
Voorwaarden bij toekomstige opvang	22
Ruimte voor vergroten draagvlak	23
Nieuwe opvanglocaties	24
Voorwaarden nieuwe opvanglocaties	24
Plek nieuwe opvanglocaties	27
Betrokkenheid bij nieuwkomers	29
Nieuwkomers in de buurt	29
Contact met nieuwkomers	30
Meehelpen aan initiatieven	31
Evaluatie dialoogtafels	33
Afwezigen dialoogtafels	33
Aanwezigen dialoogtafels	34

Communicatie en responsiviteit van de gemeente	35
Communicatie ervaringen	35
Communicatie wensen	36
Overige opmerkingen	37
Onderzoeksverantwoording	39
Aansluiting mening invullers bij het beleid van de gemeente: adviezen	41
Resultaten o-meting in relatie tot de uitgangspunten van de gemeenteraad	41
Elementen om draagvlak te beïnvloeden	42

Aanleiding onderzoek

Hoofdstuk 1

Draagvlak opvang nieuwkomers

Gemeente Maashorst wil graag (meer) inzicht in het draagvlak onder inwoners als het gaat om de opvang van verschillende groepen nieuwkomers. Het is geen geheim dat dit onderwerp veel losmaakt in de politiek en maatschappij, ook in Maashorst. De migratieopgave die de gemeente heeft, krijgt invulling door het uitvoeren van het programma Migratieopgaven en de uitgangspuntennotitie die de gemeenteraad in juli jl. heeft vastgesteld. Maashorst wil voldoen aan de migratieopgaven en daarbij steeds in contact staan met de Maashorstse samenleving. Onder andere door de gemeentelijke communicatie en participatie aan te laten sluiten op het sentiment van haar inwoners; de zorgen en verwachtingen die zij hebben én de kansen en mogelijkheden die zij zien.

Om dat (blijvend) goed te kunnen doen is het van belang om data en kennis te vergaren over de houding van inwoners ten opzichte van de migratieopgaven en over elementen die van belang zijn bij het draagvlak voor opvang van migranten in de gemeente. In dit kader heeft onderzoeksbureau Citisens een draagvlakonderzoek uitgevoerd onder de inwoners van Maashorst. Vragen die in dit onderzoek centraal staan, zijn onder andere: Hoe staan inwoners tegenover de opvang van verschillende groepen nieuwkomers? Welke voorwaarden vinden zij van belang bij opvang? En hoe worden zij het liefst betrokken in de toekomst?

Het onderzoek was in te vullen van 12 november tot en met 2 december via www.denkmeemaashorst.nl. De vragenlijst heeft onderzoeksbureau Citisens opgesteld in samenwerking met gemeente Maashorst. Om aandacht te vragen voor het onderzoek liepen er advertenties via de online kanalen van DPG Media (AD.nl en NU.nl) en Facebook/Instagram en ontvingen inwoners een ansichtkaart in de bus. Daarnaast waren er een 0800-nummer en papieren vragenlijsten beschikbaar. Tot slot werden de gemeentelijke sociale media kanalen ingezet om het onderzoek onder de aandacht te brengen.

1.085 respondenten

In totaal hebben 1.085 inwoners de vragenlijst ingevuld. Hun antwoorden vormen de basis voor de resultaten die in dit rapport worden beschreven. Dubbele invullers en invullers van buiten de gemeente hebben we via verschillende verificatiemethoden uit de resultaten gefilterd. De resultaten zijn gewogen op de betrokkenheidsprofielen van Citisens¹. Verdere toelichting op het aantal respondenten en de analyse leest u in de onderzoeksverantwoording.

---

¹ Onderzoeksbureau Citisens ontwikkelde een eigen segmentatiemodel: de betrokkenheidsprofielen. Deze profielen combineren sociaal-demografische kenmerken met data over de betrokkenheid van inwoners bij hun eigen leefomgeving, hun vertrouwen in instituties, hun politiek zelfvertrouwen, participatiegedrag en communicatievoorkeuren. Meer informatie over de betrokkenheidsprofielen vindt u op www.citisens.nl/tools/betrokkenheidsprofielen.

Belangrijkste resultaten

Hoofdstuk 2

Draagvlak verschilt per groep nieuwkomers

De mate van draagvlak verschilt per groep nieuwkomers. Zo zien we dat het draagvlak voor Oekraïense vluchtelingen het hoogst is: meer dan de helft van de invullers staat positief tegenover de opvang van deze groep. Het draagvlak voor de opvang van vluchtelingen is bijna gelijk verdeeld tussen positieve en negatieve invullers. Er is het minste draagvlak voor jonge vluchtelingen en statushouders. Wel zien we dat er bij alle groepen nieuwkomers ruimte is om het draagvlak te vergroten.

Integratie in de Nederlandse cultuur is een belangrijke voorwaarde

Zorgen om cultuurverschillen staan bij alle groepen nieuwkomers in de top drie van belangrijkste redenen om negatief tegenover opvang of huisvesting te staan. Voor invullers is aanpassen aan de Nederlandse cultuur dan ook een belangrijke voorwaarde bij de toekomstige opvang van (jonge) vluchtelingen en de huisvesting van statushouders.

Goede communicatie vanuit de gemeente van groot belang

Meer dan zes op de tien invullers vinden goede communicatie een belangrijke voorwaarde bij toekomstige opvang en huisvesting van alle groepen nieuwkomers. Bij de keuze voor een nieuwe locatie of pand voor de opvang van (Oekraïense) vluchtelingen staat goede informatie van de gemeente dan ook stipt op één als belangrijke voorwaarde. Bijna alle invullers ontvangen graag informatie over de opvang van nieuwkomers; vooral praktische en feitelijke informatie over bijvoorbeeld aantallen en termijnen. Volgens invullers mag de communicatie van de gemeente rondom dit onderwerp wel beter.

Resultaten inwonersconsultatie

Hoofdstuk 3

Dit hoofdstuk biedt inzicht in hoe de inwoners van gemeente Maashorst denken over de opvang van verschillende groepen nieuwkomers. Door de routing in de vragenlijst zijn niet alle vragen aan iedere deelnemer gesteld. Daarom vermelden we bij elke vraag hoeveel mensen deze hebben beantwoord. Als dit aantal lager is dan het totale aantal deelnemers, is aangegeven aan welke groep de vraag is gesteld. Bij vragen met minder dan 100 invullers rapporteren we hele getallen in plaats van percentages.

Vanwege afronding tellen de percentages niet precies op tot 100%. Bij meerkeuzevragen kan het totaal van de percentages juist hoger dan 100% zijn. De categorie 'Weet ik niet / geen mening' is alleen toegevoegd als dit waardevolle extra inzichten oplevert.

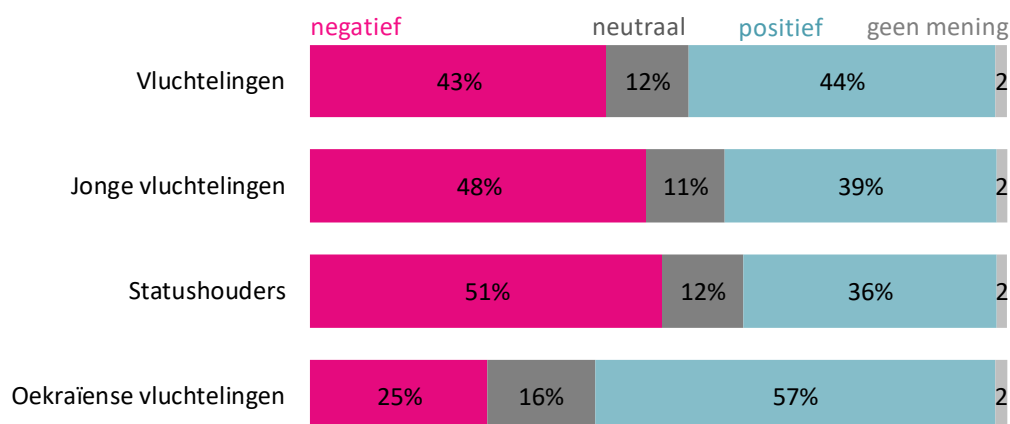
De resultaten van de inwonersconsultatie zijn uitgesplitst naar kernen. Wanneer er significante verschillen tussen de groepen zijn, vermelden we dit bij de betreffende vraag.

Draagvlak algemeen

Het eerste gedeelte van de vragenlijst ging over het draagvlak voor de opvang van verschillende groepen nieuwkomers: vluchtelingen, jonge vluchtelingen, statushouders en Oekraïense vluchtelingen. Bij iedere vraag werd uitgelegd welke groep er bedoeld werd en werd vermeld hoe de huidige opvang of huisvesting wordt vormgegeven.

Wat opvalt is dat het draagvlak voor opvang of huisvesting verschilt tussen de verschillende groepen nieuwkomers. Het draagvlak voor de opvang van vluchtelingen is bijna perfect verdeeld: 43% staat er negatief tegenover, terwijl 44% er positief tegenover staat. Het draagvlak voor de opvang van jonge vluchtelingen (48% negatief) en de huisvesting van statushouders (51% negatief) ligt lager. Het meeste draagvlak bestaat voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen: 57% van de invullers geeft aan hier positief tegenover te staan, terwijl 25% er negatief tegenover staat.

Hoe sta je er tegenover dat er ... in gemeente Maashorst worden opgevangen? slider
zevenpuntschaal (n = 1.085)

Invullers hadden ook de mogelijkheid om hun meningen toe te lichten in een open vraag. Hier kwamen een aantal thema's naar voren. Deze thema's en bijbehorende citaten zijn hieronder te vinden.

Wil je jouw antwoorden over de opvang van (jonge) vluchtelingen, statushouders en/of Oekraïense vluchtelingen in de gemeente Maashorst toelichten? open vraag (n = 208)

Thema	Citaten
<p>Zorgen om motieven Deze invullers maken zich zorgen over de motieven van nieuwkomers. Hierbij benoemen ze dat ze alleen opvang willen voor 'echte' vluchtelingen, en niet voor 'gelukzoekers'.</p>	<p>"Mensen die vluchten door oorlog en geweld opvangen! Mensen die alleen maar komen omdat ze denken dat het hier beter is terugsturen die gelukszoekers."</p> <p>"Ik heb niks tegen echte vluchtelingen, maar wat er nu binnenkomt zijn vooral mannen en dat vind ik raar want je laat je familie toch niet achter als man zijnde. Ik vind dat ook wat betreft wonen Nederlanders voorrang moeten krijgen."</p>
<p>Zorgen om woningnood Meermaals wordt benoemd dat vluchtelingen, specifiek statushouders, voorrang zouden hebben op woningen. Dit maakt het volgens invullers lastiger voor inwoners, voornamelijk jongeren, om een woning te vinden.</p>	<p>"Het is gewoon te gek dat de opvang van statushouders ten koste gaat van Nederlanders die geen woning kunnen vinden."</p> <p>"Ik begrijp dat mensen opgevangen moeten worden, maar nu krijgen statushouders voorrang op jongeren die woonruimte zoeken bijvoorbeeld."</p>
<p>Zorgen om culturele verschillen Volgens deze invullers doen nieuwkomers geen moeite om te integreren en zorgen culturele verschillen voor botsing tussen nieuwkomers en inwoners. Een uitzondering voor invullers is vaak de opvang van Oekraïense vluchtelingen.</p>	<p>"Niet opvangen, te groot cultuurverschil, komen alleen maar problemen van."</p> <p>"Statushouders moeten beter integreren in de Nederlandse cultuur. Dus verplicht op een openbare school en deelnemen aan inburgeringscursussen. En verplichte monitoring op integratie."</p>

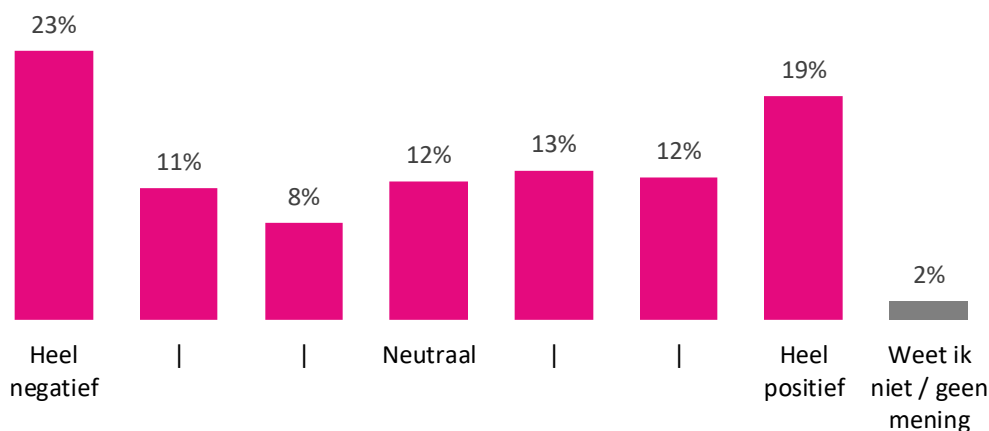
<p>Jonge vluchtelingen als 'pion' Specifiek jonge vluchtelingen worden gezien als een 'pion' van de familie om een status te verkrijgen of gezinshereniging aan te vragen. Ook worden jonge vluchtelingen (mannen) vaker in verband gebracht met overlast.</p>	<p><i>"Jonge alleenreizende 'asielzoekers' zijn vaak niets meer of minder dan gelukszoekers, veiligelanders die de vluchtelingenstatus misbruiken. Oekrainers welkom en die mogen wat mij betreft blijven."</i></p> <p><i>"Ik ben tegen de opvang van jonge vluchtelingen. Zij worden door familie vooruitgestuurd met een duidelijk doel. Hier ben ik op tegen. (...)"</i></p>
<p>Ieder mens verdient onderdak Deze invullers geven aan dat ieder mens recht heeft op onderdak. Meerdere malen geven invullers aan dat zij zelf ook behoefte zouden hebben aan asiel in soortgelijke situaties.</p>	<p><i>"Het is onze menselijke plicht om mensen in nood te helpen."</i></p> <p><i>"Het zijn allemaal mensen die een normaal leven willen lijden, als ik zou moeten vluchten hoop ik dat er ook mensen zijn die mij willen helpen!"</i></p>
<p>Kritiek op manier van opvangen Invullers geven in de open antwoorden ook aan dat ze voorkeuren hebben met betrekking tot de manier waarop nieuwkomers worden opgevangen: vooral kleinschalig, goed verspreid en tijdelijk.</p>	<p><i>"Ben tegen grote opvangplekken van 250 of meer vluchtelingen en ver buiten de bebouwde kom. Liever verspreidt onder de dorpelingen!!"</i></p> <p><i>"Meer verspreiden over verschillende locaties, niet te ver van het centrum van een dorp. Als je wilt dat ze integreren moet je ze niet met 300 op 1 plek zetten want dan blijven ze daar en komen amper in contact met de lokale bevolking."</i></p>

Draagvlak vluchtelingen

Draagvlak in de kernen

Het tweede gedeelte van de vragenlijst ging over het draagvlak voor de opvang van vluchtelingen. Zoals eerder benoemd is het draagvlak voor de opvang van vluchtelingen bijna gelijk verdeeld tussen invullers die er negatief of positief tegenover staan. In de grafiek hieronder is de verdeling te zien. 23% van de invullers geeft aan heel negatief tegenover de opvang van vluchtelingen te staan, terwijl 19% aangeeft heel positief tegenover de opvang van vluchtelingen te staan.

Hoe sta je er tegenover dat er vluchtelingen in gemeente Maashorst worden opgevangen? slider zevenpuntschaal (n = 1.085)

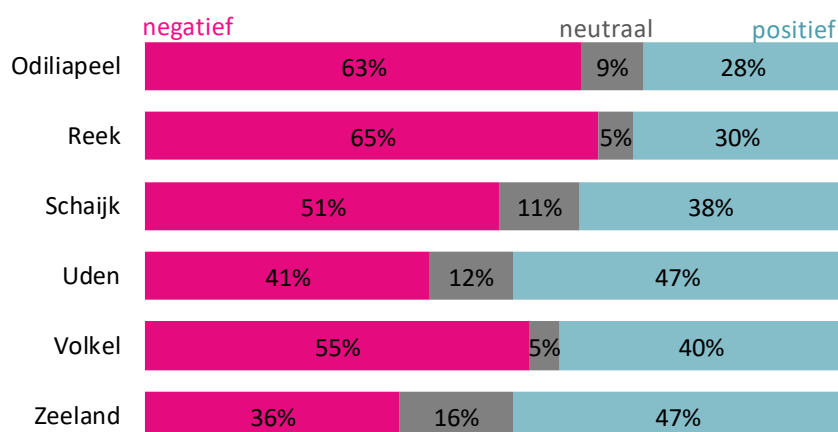

Als er gekeken wordt naar de kernen binnen gemeente Maashorst, zien we verschillen in het draagvlak voor de opvang van vluchtelingen². Inwoners uit Reek (65% negatief) en inwoners uit Odiliapeel (63% negatief) staan het meest negatief tegenover de opvang van vluchtelingen, terwijl inwoners uit Uden (47% positief) en Zeeland (47% positief) hier het meest positief tegenover staan.

Gerichte communicatie in de kernen

Met de nulmeting heeft de gemeente inzicht in de mate van draagvlak in alle kernen. Dat betekent dat er in de kernen waar het draagvlak laag is, extra aandacht voor communicatie kan zijn, ook als de opvanglocatie niet in die kern wordt gerealiseerd. Omdat de gemeente met de Betrokkenheidsprofielen daarnaast inzicht heeft in de communicatie- en participatievoorkeuren van inwoners in de kernen, is het mogelijk om daarbij aan te sluiten een effectieve aanpak in te zetten.

Hoe sta je er tegenover dat er vluchtelingen in gemeente Maashorst worden opgevangen? slider zevenpuntschaal, samengevoegd tot drie punten (Odiliapeel n = 31; Reek n = 38; Schaijk n = 113; Uden n = 692; Volkel n = 40; Zeeland n = 155)

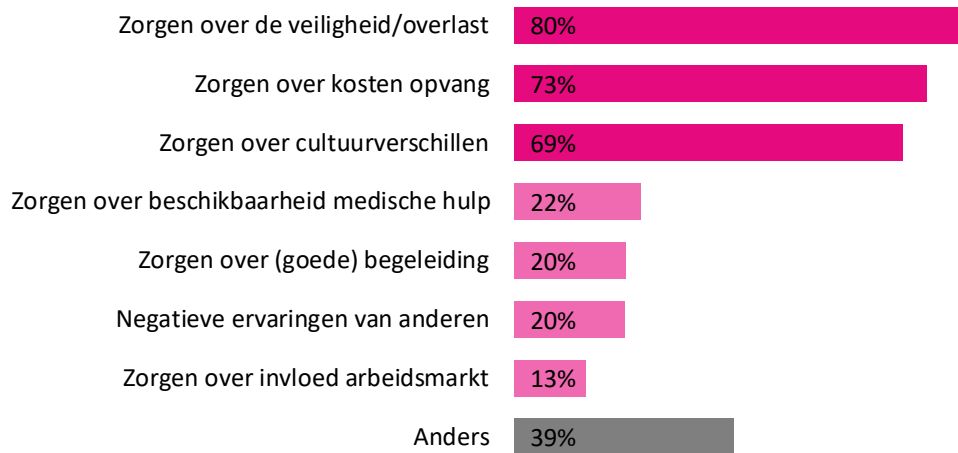

Motieven achter negatieve houdingen

Invullers die negatief staan tegenover de opvang van vluchtelingen, is de vraag gesteld waarom dit zo is. Hierbij kwamen drie grotere thema's naar voren: zorgen over de veiligheid en overlast in de gemeente (80%), zorgen over hoeveel belastinggeld de opvang kost (73%) en zorgen over het verschil in manier van leven en taal (cultuurverschillen; 69%). 39% koos voor de optie 'anders'. Bij deze optie uiten invullers vooral zorgen om het woningtekort en hun twijfels over de motieven van deze vluchtelingen.

Je gaf eerder aan dat je negatief staat tegenover de opvang van vluchtelingen in gemeente Maashorst. Waarom? meerkeuzevraag (n = 449)

² Zoals benoemd in de onderzoeksverantwoording, is het aantal invullers uit sommige kernen te laag om representatieve uitspraken over te doen. Uitsplitsingen tussen kernen moeten daarom als een indicatie beschouwd worden.

Vergelijking panelonderzoek Citisenspanel (2024)

67% van de Nederlanders geeft aan dat ze zich zorgen maken over overlast of veiligheid bij de opvang van asielzoekers. 53% maakt zich zorgen over cultuurverschillen. De percentages in Maashorst liggen wat hoger.

Motieven achter positieve houdingen

Invullers die positief staan tegenover de opvang van vluchtelingen, is ook de vraag gesteld waarom dit zo is. Deze invullers geven aan dat zij positief tegenover de opvang van vluchtelingen staan, omdat vluchtelingen een veilige plek verdienen (88%) en omdat het de verantwoordelijkheid van Nederland en/of Maashorst is om bescherming te bieden (80%).

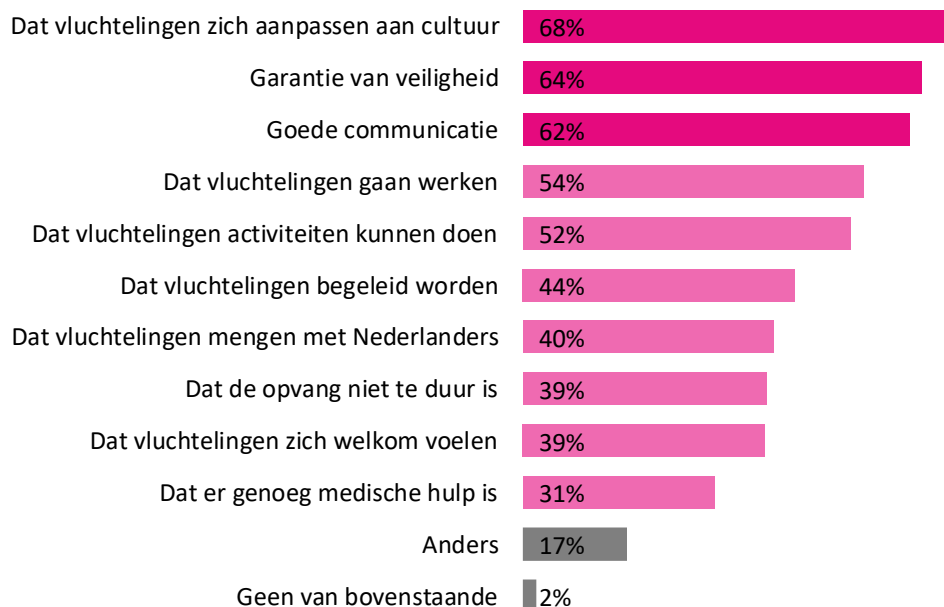
Je gaf eerder aan dat je positief staat tegenover de opvang van vluchtelingen in gemeente Maashorst. Waarom? meerkeuzevraag (n = 486)

Voorwaarden bij toekomstige opvang

Aan invullers werd in de vragenlijst uitgelegd dat gemeente Maashorst op zoek gaat naar één of meerdere locaties voor een asielzoekerscentrum.³ Vervolgens werd aan alle invullers gevraagd wat zij belangrijk vinden bij de opvang van vluchtelingen. De meest belangrijke voorwaarden vinden invullers dat vluchtelingen zich aanpassen aan de Nederlandse cultuur en taal (68%), dat de veiligheid in de gemeente gegarandeerd wordt (64%) en dat de gemeente goed communiceert over de opvang (62%). De kosten van de opvang worden als belangrijke reden genoemd voor negatieve houdingen ten opzichte van opvang, maar dit blijkt een minder belangrijke voorwaarde te zijn (39%).

Wat vind je belangrijk bij de opvang van vluchtelingen? meerkeuzevraag (n = 1.085)

³ "De gemeente Maashorst gaat op zoek naar een of meer locaties voor een asielzoekerscentrum om vanaf 1 oktober 2026, als de noodopvang dicht moet, maximaal 350 vluchtelingen op te vangen."

Communicatie op basis van negatieve en positieve argumenten voor opvang van vluchtelingen

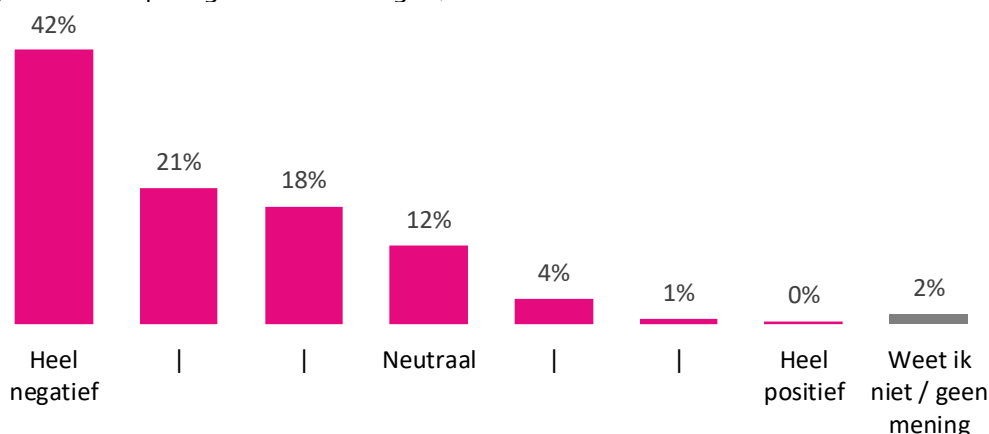
Argumenten om negatief tegenover de opvang van vluchtelingen te staan, kan de gemeente in haar communicatie naar inwoners adresseren en vervolgens kan zij uitleggen hoe de gemeente ermee om wil gaan. Veiligheid is de grootste zorg bij invullers, maar de belangrijkste randvoorwaarde voor draagvlak is het overbruggen van cultuurverschillen. Daar kan in de communicatie aandacht aan besteed worden. Naast het uitleggen van de mogelijkheden en vereisten voor inburgering voor de verschillende groepen migranten, kan de gemeente informeren over maatschappelijke initiatieven. Het faciliteren van de overbrugging van cultuurverschillen is voor een groot deel – naast onderwijs en inburgering - afhankelijk van vrijwilligerswerk. Informeren over de initiatieven die er bestaan, neemt wellicht zorgen weg en biedt de mogelijkheid om als inwoner aan te sluiten bij één van deze initiatieven. Het veiligheidsaspect is vervolgens ook belangrijk om te adresseren wanneer er een locatie bekend wordt gemaakt. Wat betekent de keuze voor een opvanglocatie en de aantallen vluchtelingen die daar worden opgevangen voor de veiligheid van de wijk? Welke afwegingen spelen daarin mee voor de gemeente en welke eventuele maatregelen treft zij?

Er zijn ook belangrijke argumenten om juist positief tegenover de opvang van vluchtelingen te staan. 88% van de invullers die positief tegenover opvang staat, geeft aan dat vluchtelingen een veilige plek verdienen en 80% geeft aan dat Nederland een verantwoordelijkheid heeft in de opvang van deze groepen. Dat zijn krachtige aantallen die een plek verdienen in de communicatieboodschap. Opvallend is dat 40% van deze invullers aangeeft dat de opvang van vluchtelingen ook betekent dat er uiteindelijk meer werknemers zijn voor bedrijven. Dit specifieke resultaat kan benut worden in de communicatie richting organisaties en ondernemers.

Ruimte voor vergroten draagvlak

Nadat invullers de mogelijkheid hadden om aan te geven wat hun voorwaarden voor toekomstige opvang zijn, werd aan invullers die negatief staan tegenover de opvang van vluchtelingen opnieuw een draagvlak vraag gesteld. Aan hen werd gevraagd hoe zij tegenover de opvang van vluchtelingen zouden staan, als de gemeente ervoor zorgt dat er aan hun voorwaarden wordt voldaan. Hier zien we dat 12% in dat geval neutraal tegenover de opvang van vluchtelingen zou staan, en 5% positief tegenover de opvang van vluchtelingen zou staan.

Als de gemeente hiervoor zorgt, hoe sta je er dan tegenover dat er vluchtelingen in Maashorst opgevangen worden? slider zevenpuntschaal (n = 449; alleen invullers die eerder negatief stonden tegenover de opvang van vluchtelingen)

Kwantificeren van de doelstelling voor draagvlak

Uit de nulmeting komt naar voren dat er ruimte is voor het (verder) vergroten van het draagvlak van inwoners die op dit moment negatief tegenover opvang staan. Door de resultaten uit de nulmeting te benutten om de communicatie en participatie aan te scherpen en op maat naar het type inwoners te maken, kan het bestaande potentieel worden benut. Voor vluchtelingen is dit potentieel een mogelijke verhoging van 12% van negatieve houding naar een neutrale en een mogelijke verhoging van 5% naar een positieve houding. De gemeente Maashorst kan zichzelf op basis van deze cijfers – ook voor de andere migrantengroepen – per groep een doel stellen en haar maatregelen en aanpak hierop aanpassen. De één-meting die over een jaar wordt gedaan, geeft inzicht in de mate waarin de gemeente erin slaagt om de doelstellingen te halen. Daarbij moet opgemerkt worden, dat de situatie in Maashorst op dat moment veranderd is ten opzichte van de huidige situatie. De opvanglocatie is dan bekend en mogelijk gerealiseerd. Een veranderde context en de ervaringen daarmee zullen van invloed zijn op hoe inwoners tegen de opvang aankijken.

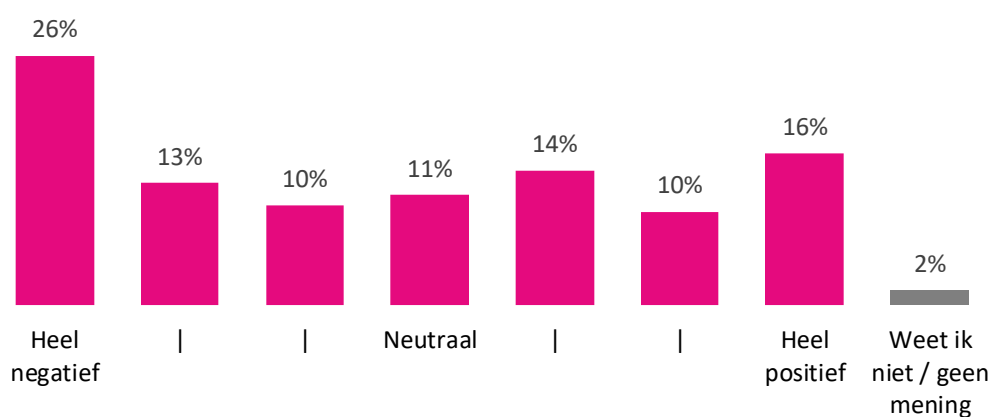
Draagvlak jonge vluchtelingen

Draagvlak in de kernen

Het derde gedeelte van de vragenlijst ging over het draagvlak voor de opvang van jonge vluchtelingen. Zoals eerder benoemd is het draagvlak voor de opvang van jonge vluchtelingen (48% negatief) lager dan het draagvlak bij de opvang van vluchtelingen en Oekraïense vluchtelingen. In de grafiek hieronder is de verdeling te zien. 26% van de invullers staat heel negatief tegenover de opvang van jonge vluchtelingen, terwijl 16% aangeeft heel positief tegenover de opvang van jonge vluchtelingen te staan.

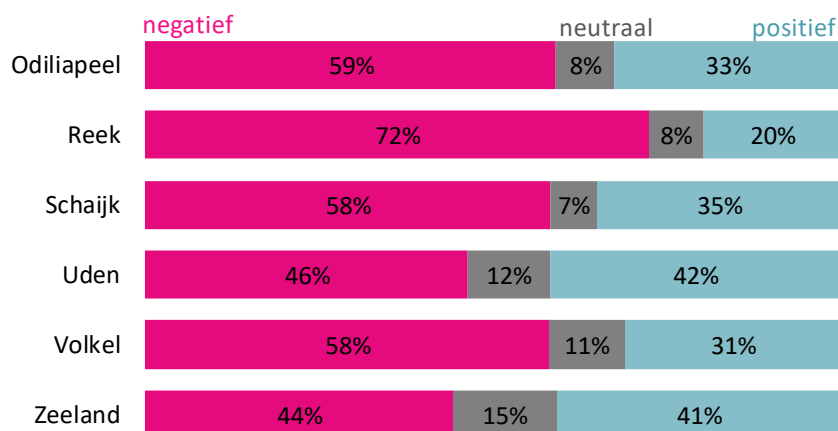
Hoe sta je er tegenover dat er jonge vluchtelingen in gemeente Maashorst worden opgevangen?

slider zevenpuntschaal (n = 1.085)

Ook hier zijn verschillen te zien tussen de verschillende kernen binnen gemeente Maashorst als het om de opvang van jonge vluchtelingen gaat. Inwoners uit Reek (72% negatief) en inwoners uit Odiliapeel (59% negatief) staan het meest negatief tegenover de opvang van jonge vluchtelingen, terwijl inwoners uit Uden (42% positief) en Zeeland (41% positief) hier het meest positief tegenover staan.

Hoe sta je er tegenover dat er jonge vluchtelingen in gemeente Maashorst worden opgevangen?
 slider zevenpuntschaal, samengevoegd tot drie punten (Odiliapeel n = 32; Reek n = 37; Schaijk n = 112; Uden n = 691; Volkel n = 41; Zeeland n = 155)

Motieven achter negatieve houdingen

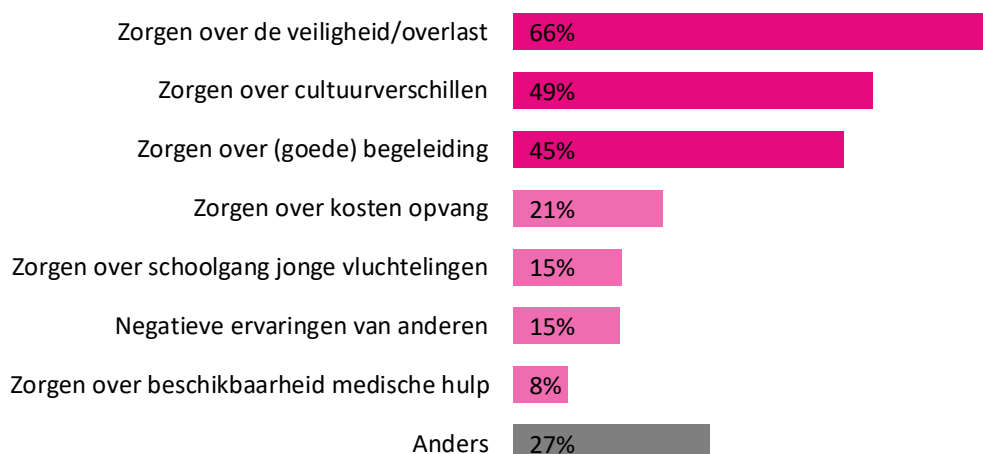
Invullers die negatief stonden tegenover zowel de opvang van vluchtelingen als jonge vluchtelingen is gevraagd of hiervoor dezelfde redenen gelden. 97% geeft aan dat dit zo is. Dit betekent dat invullers die negatief staan tegenover de opvang van jonge vluchtelingen ook hierbij (on)veiligheid en overlast, kosten van de opvang en culturele verschillen belangrijke redenen vinden.

Je hebt aangegeven dat je negatief staat tegenover het opvangen van vluchtelingen. Gelden deze redenen ook voor de opvang van jonge vluchtelingen? enkele keuzevraag (n = 405)

Invullers die aangeven andere redenen te hebben voor een negatieve houding, geven echter ook aan dat zorgen over veiligheid en overlast in de gemeente (66%) en zorgen over het verschil in manier van leven en taal (49%) belangrijk zijn. Op de derde plek staat zorgen over goede (psychologische) begeleiding (5%). 27% kiest voor de optie 'anders'. Bij deze antwoordoptie uiten invullers vooral hun zorgen om de achtergrond en motieven van jonge vluchtelingen.

Je gaf eerder aan dat je negatief staat tegenover de opvang van jonge vluchtelingen in gemeente Maashorst. Waarom? meerkeuzevraag (n = 112)

Motieven achter positieve houdingen

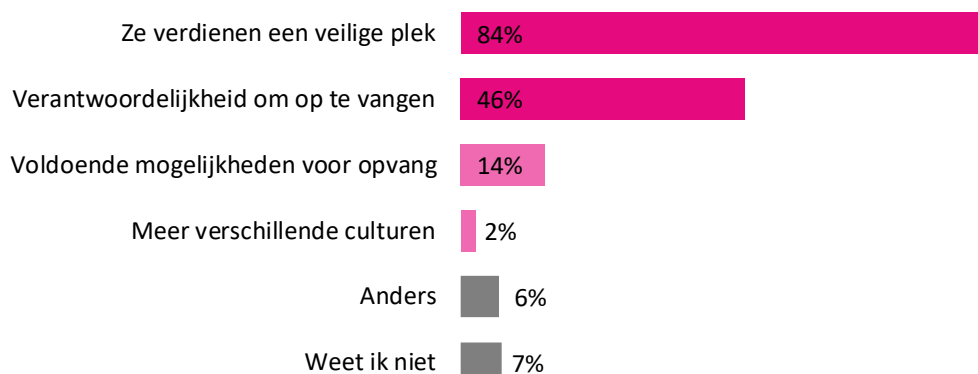
Invullers die zowel positief staan tegenover de opvang van vluchtelingen als van jonge vluchtelingen is gevraagd of hiervoor dezelfde redenen gelden. 95% geeft aan dat dit zo is. Dit betekent dat invullers die positief staan tegenover de opvang van jonge vluchtelingen het ook vooral belangrijk vinden omdat jonge vluchtelingen een veilige plek verdienen en omdat zij het de verantwoordelijkheid van Nederland/Maashorst vinden om deze jonge vluchtelingen op te vangen.

Je hebt aangegeven dat je positief staat tegenover het opvangen van vluchtelingen. Gelden deze redenen ook voor de opvang van jonge vluchtelingen? enkele keuzevraag (n = 381)

Invullers die aangeven andere redenen te hebben voor een positieve houding, geven echter ook aan dat jonge vluchtelingen een veilige plek verdienen (84%) en Nederland/Maashorst de verantwoordelijkheid heeft om hen op te vangen (46%).

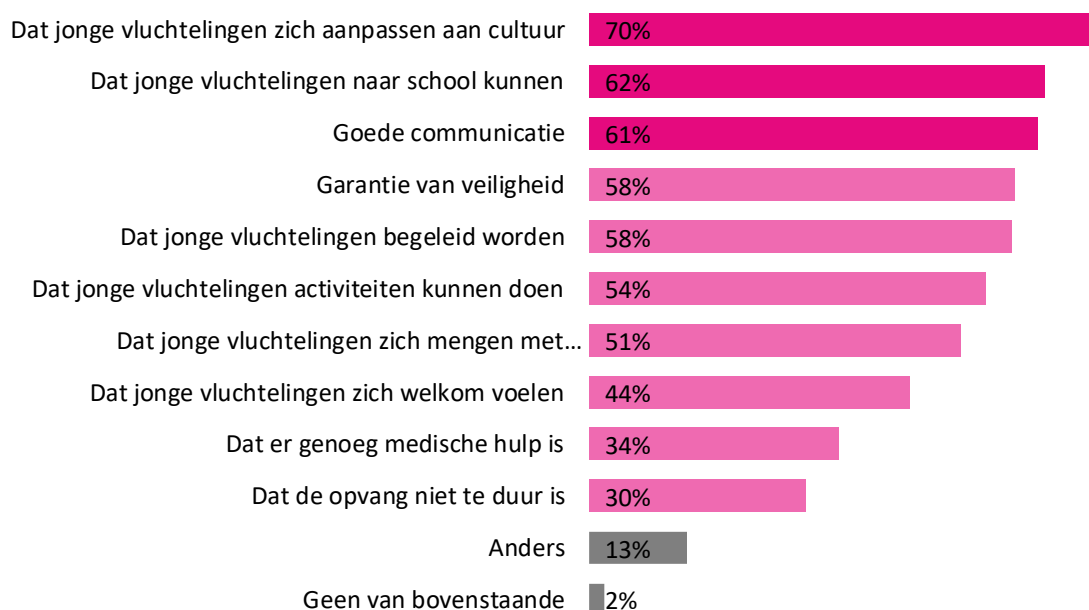
Je gaf eerder aan dat je positief staat tegenover de opvang van jonge vluchtelingen in gemeente Maashorst. Waarom? meerkeuzevraag (n = 70)

Voorwaarden bij toekomstige opvang

Aan invullers werd in de vragenlijst gevraagd wat zij belangrijk vinden bij de opvang van jonge vluchtelingen, bijvoorbeeld als de gemeente zou besluiten jonge vluchtelingen op te vangen in hun buurt (zoals in pleeggezinnen of kleine woonlocaties). De meest belangrijke voorwaarden vinden invullers dat jonge vluchtelingen zich aanpassen aan de Nederlandse cultuur en taal (70%), dat jonge vluchtelingen naar school kunnen (62%) en dat de gemeente goed communiceert over de opvang (61%). Ook vinden zij het belangrijk dat de veiligheid in de gemeente gegarandeerd wordt (58%) en dat jonge vluchtelingen goede (psychologische) begeleiding krijgen (58%).

Wat vind je belangrijk bij de opvang van jonge vluchtelingen? meerkeuzevraag (n = 1.085)

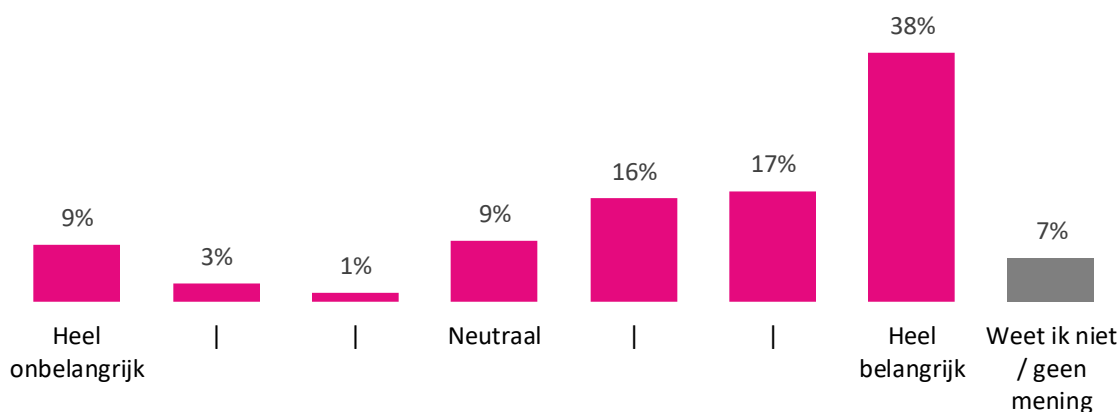

Na een korte introductie⁴ is een extra vraag gesteld over de begeleiding van jonge vluchtelingen. 71% van de invullers vindt het (heel) belangrijk dat jonge vluchtelingen 24/7 begeleid worden.

⁴ "Jonge vluchtelingen zonder ouders kunnen bijvoorbeeld worden opgevangen in kleinere woonlocaties of bij pleeggezinnen. Zij krijgen dan 24 uur per dag, 7 dagen per week (24/7) begeleiding van een medewerker of voogd."

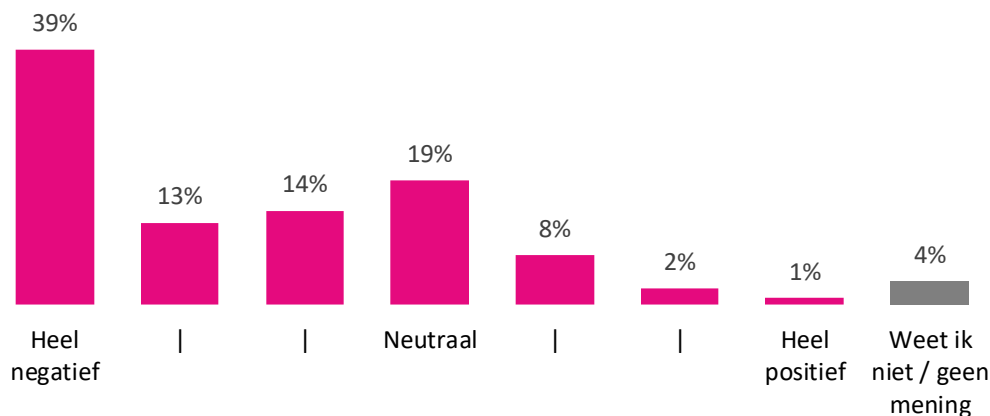
Hoe belangrijk vind je het dat jonge vluchtelingen 24/7 begeleid worden? slider zevenpuntschaal (n = 1.083)

Ruimte voor vergroten draagvlak

Nadat invullers de mogelijkheid hadden om hun voorwaarden voor toekomstige opvang aan te geven, werd aan invullers die negatief staan tegenover de opvang van jonge vluchtelingen opnieuw een draagvlak vraag gesteld. Aan hen werd gevraagd hoe zij tegenover de opvang van jonge vluchtelingen zouden staan, als de gemeente ervoor zorgt dat er aan hun voorwaarden wordt voldaan. Hier zien we dat 19% in dat geval neutraal tegenover de opvang van jonge vluchtelingen zou staan, en 11% positief tegenover de opvang van jonge vluchtelingen zou staan.

Als de gemeente hiervoor zorgt, hoe sta je er dan tegenover dat er jonge vluchtelingen in Maashorst opgevangen worden? slider zevenpuntschaal (n = 512; alleen invullers die eerder negatief stonden tegenover de opvang van jonge vluchtelingen)

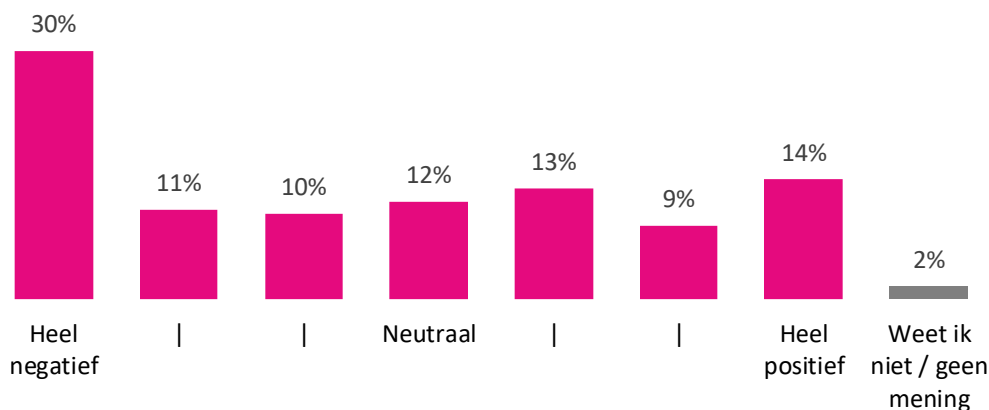

Draagvlak statushouders

Het vierde gedeelte van de vragenlijst ging over het draagvlak voor de huisvesting van statushouders. Zoals eerder benoemd is het draagvlak voor de huisvesting van statushouders (51% negatief) lager dan het draagvlak voor de opvang van andere groepen nieuwkomers. In de grafiek hieronder is de verdeling te zien. 30% van de invullers geeft aan heel negatief tegenover de huisvesting van statushouders te staan, terwijl 14% aangeeft heel positief tegenover de huisvesting van statushouders te staan.

Draagvlak⁵

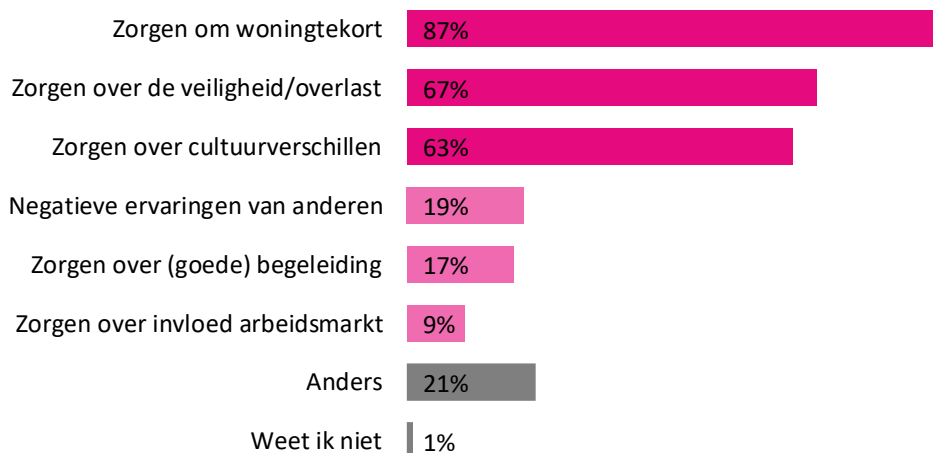
Hoe sta je er tegenover dat er statushouders in gemeente Maashorst worden gehuisvest? slider zevenpuntschaal (n = 1.085)

Motieven achter negatieve houdingen

Invullers die negatief staan tegenover de huisvesting van statushouders, is de vraag gesteld waarom dit zo is. Hierbij kwamen drie thema's naar voren: zorgen over woningtekort (87%), zorgen over de veiligheid en overlast in de gemeente (67%) en zorgen over het verschil in manier van leven en taal (cultuurverschillen; 63%). 21% kiest voor de optie 'anders'. Bij deze optie uiten invullers vooral zorgen over het woningtekort, criminaliteit en een gebrek aan integratie.

Je gaf eerder aan dat je negatief staat tegenover de huisvesting van statushouders in gemeente Maashorst. Waarom? meerkeuzevraag (n = 530)

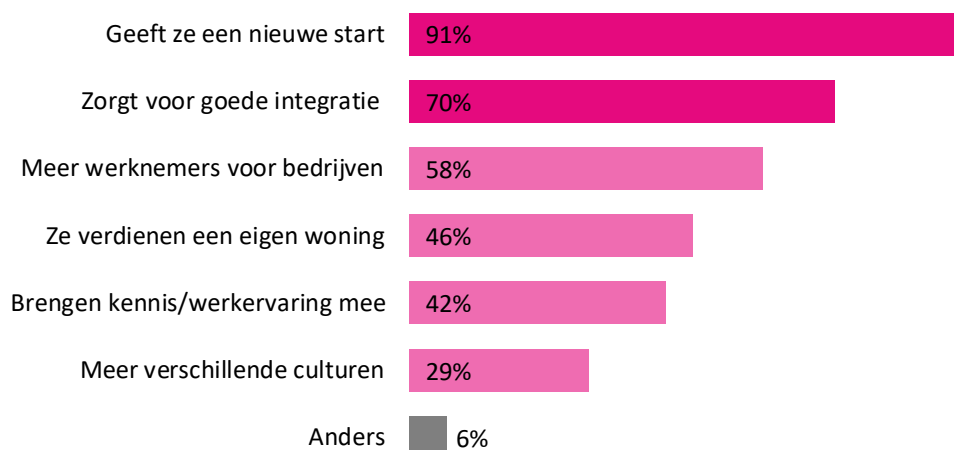

Motieven achter positieve houdingen

Invullers die positief staan tegenover de huisvesting van statushouders, is ook de vraag gesteld waarom dit zo is. Deze invullers geven aan dat zij positief tegenover de huisvesting van statushouders staan, omdat het hen kansen biedt voor een nieuwe start (91%) en omdat het zorgt voor goede integratie (70%).

⁵ Bij het draagvlak voor de huisvesting van statushouders zijn geen uitsplitsingen per kern weergegeven, omdat er geen significante verschillen tussen de kernen gevonden zijn.

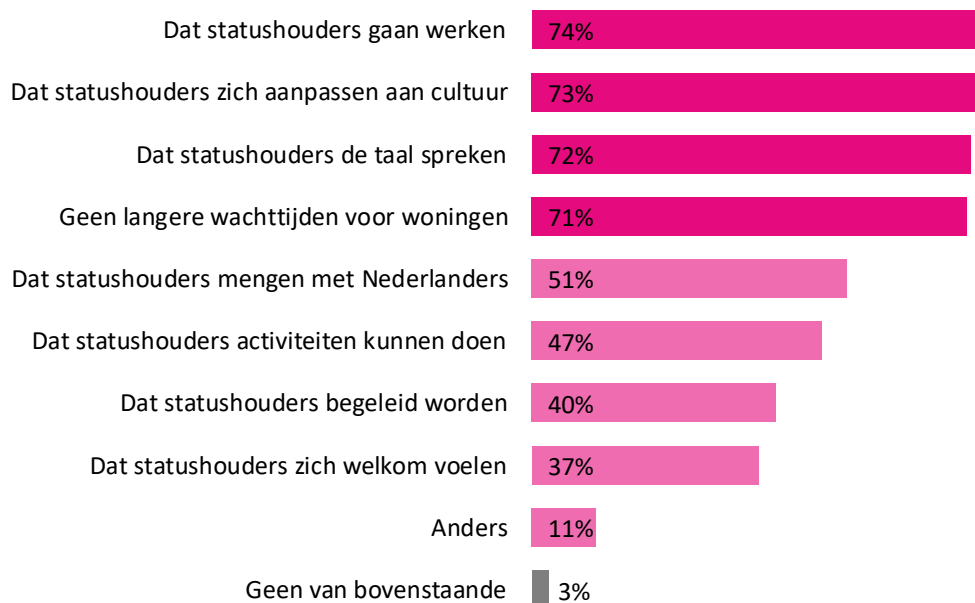
Je gaf eerder aan dat je positief staat tegenover de huisvesting van statushouders in gemeente Maashorst. Waarom? meerkeuzevraag (n = 408)

Voorwaarden bij toekomstige huisvesting

Aan invullers werd in de vragenlijst gevraagd wat zij belangrijk vinden bij de huisvesting van statushouders, wanneer de gemeente meer statushouders zou gaan huisvesten. De meest belangrijke voorwaarden vinden invullers dat statushouders gaan werken (74%), zich aanpassen aan de Nederlandse cultuur en taal (73%), de taal spreken (72%) en dat er geen langere wachttijden op woningen zullen komen (71%).

Wat vind je belangrijk bij de huisvesting van statushouders? meerkeuzevraag (n = 1.085)

Communicatie op basis van negatieve en positieve argumenten voor opvang van statushouders en andere migrantengroepen

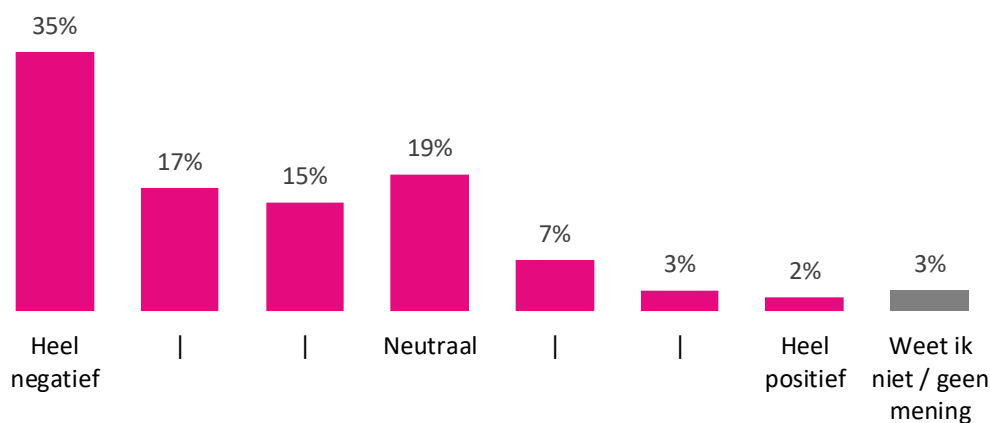
De wijze van benutting van de resultaten van de nulmeting geldt ook voor de communicatie over de opvang van de andere migrantengroepen. De opvang van statushouders vergt extra aandacht van de

gemeente, omdat het draagvlak hier het laagst is en er voor deze groep een bijzonder en zwaarwegend argument is om negatief tegenover huisvesting te staan: woningtekort. Deze groep wordt als concurrent van de huidige inwoners op een al krappe woningmarkt gezien. In de open antwoorden is dit sentiment goed geïllustreerd. Voor de opvang van statushouders geldt echter ook dat het potentieel om het draagvlak ten positieve te beïnvloeden het grootst is: in totaal 31%.

Ruimte voor vergroten draagvlak

Nadat invullers de mogelijkheid hadden om hun voorwaarden voor de toekomstige huisvesting van statushouders aan te geven, werd aan invullers die negatief staan tegenover de huisvesting van statushouders opnieuw een draagvlak vraag gesteld. Aan hen werd gevraagd hoe zij tegenover de huisvesting van statushouders zouden staan, als de gemeente ervoor zorgt dat er aan hun voorwaarden wordt voldaan. Hier zien we dat 19% in dat geval neutraal tegenover de huisvesting van statushouders zou staan, en 12% positief tegenover de huisvesting van statushouders zou staan.

Als de gemeente hiervoor zorgt, hoe sta je er dan tegenover dat er statushouders in Maashorst gehuisvest worden? slider zevenpuntschaal (n = 530; alleen invullers die eerder negatief stonden tegenover de huisvesting van statushouders)

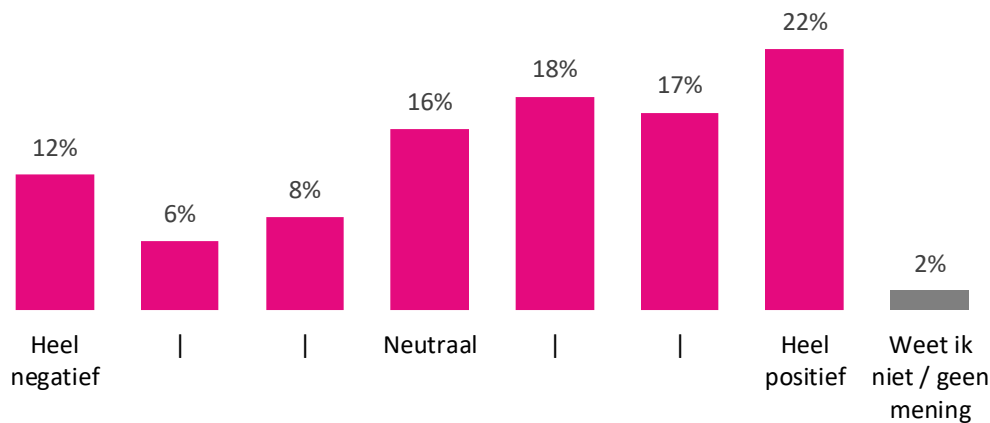

Draagvlak Oekraïense vluchtelingen

Draagvlak in de kernen

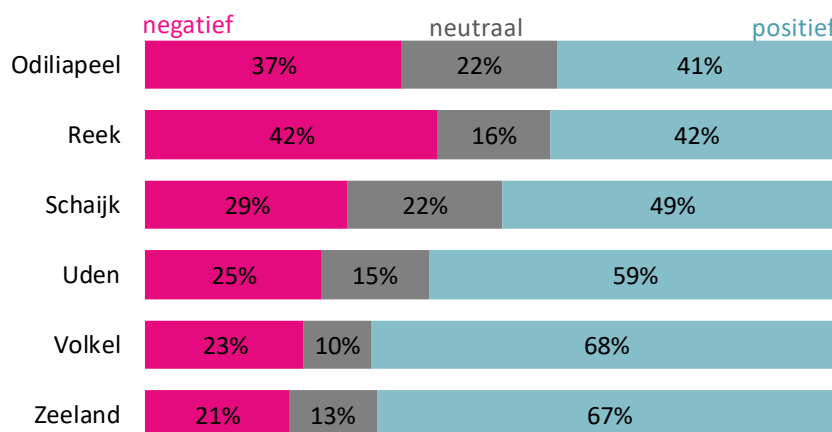
Het vijfde gedeelte van de vragenlijst ging over het draagvlak voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Zoals eerder benoemd is het draagvlak voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen (57% positief) hoger dan het draagvlak voor de opvang of huisvesting van andere groepen nieuwkomers. In de grafiek hieronder is de verdeling te zien. 12% van de invullers geeft aan heel negatief tegenover de opvang van Oekraïense vluchtelingen te staan, terwijl 22% aangeeft heel positief tegenover de opvang van Oekraïense vluchtelingen te staan.

Hoe sta je ertegenover dat er Oekraïense vluchtelingen in gemeente Maashorst worden opgevangen? slider zevenpuntschaal (n = 1.085)

Ook bij het draagvlak voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen zien we verschillen tussen de kernen. Opvallend is hier wel dat invullers uit iedere kern vaker positief zijn dan negatief. Een uitzondering zijn de invullers uit Reek: hier zijn de negatieve en positieve invullers gelijk verdeeld. Inwoners uit Volkel (68% positief) en Zeeland (67% positief) staan het meest positief tegenover de opvang van Oekraïense vluchtelingen.

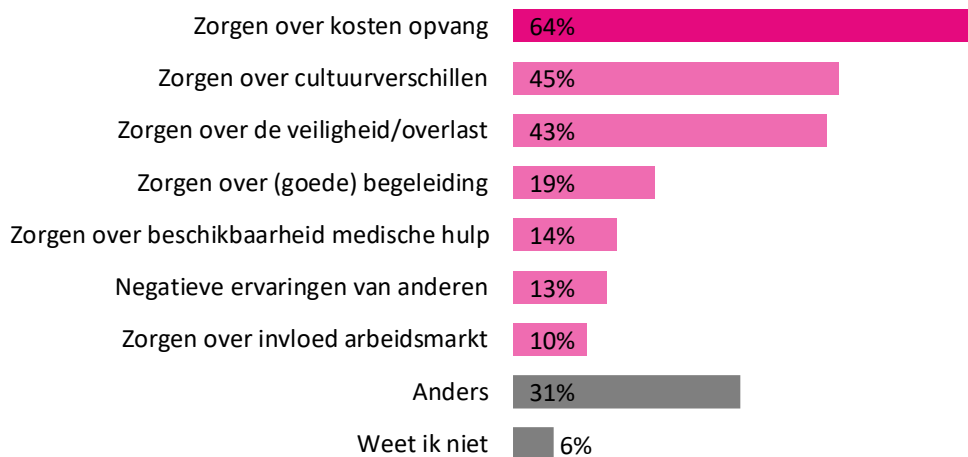
Hoe sta je er tegenover dat er Oekraïense vluchtelingen in gemeente Maashorst worden opgevangen? slider zevenpuntschaal, samengevoegd tot drie punten (Odiliapeel n = 32; Reek n = 38; Schaijk n = 115; Uden n = 688; Volkel n = 41; Zeeland n = 155)

Motieven achter negatieve houdingen

Invullers die negatief staan tegenover de opvang van Oekraïense vluchtelingen, is de vraag gesteld waarom dit zo is. Hierbij kwam één groter thema naar voren: zorgen over hoeveel belastinggeld de opvang zou kosten (64%). 31% koos voor de optie 'anders'. Deze invullers geven vooral als motief achter hun negatieve houding dat Oekraïne een (grotendeels) veilig land zou zijn.

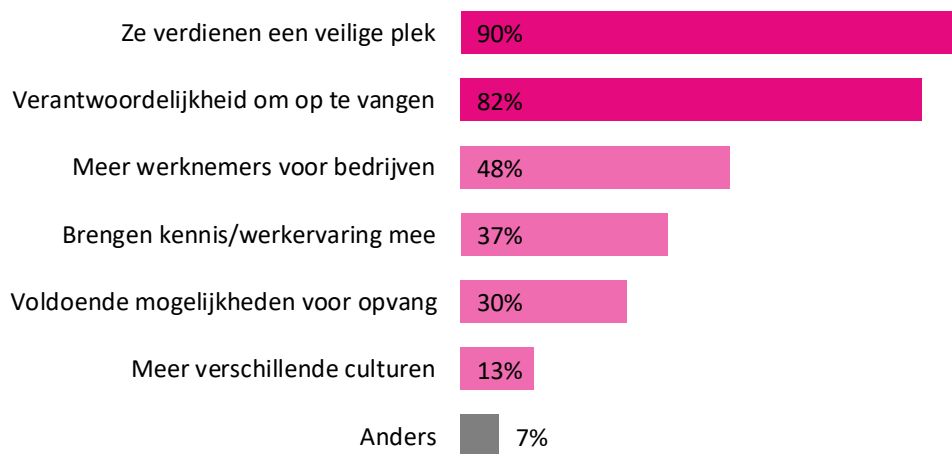
Je gaf eerder aan dat je negatief staat tegenover de opvang van Oekraïense vluchtelingen in gemeente Maashorst. Waarom? meerkeuzevraag (n = 266)

Motieven achter positieve houdingen

Invullers die positief staan tegenover de opvang van Oekraïense vluchtelingen, is ook de vraag gesteld waarom dit zo is. Deze invullers geven aan dat zij positief tegenover de opvang van Oekraïense vluchtelingen staan, omdat zij een veilige plek verdienen (90%) en omdat het de verantwoordelijkheid van Nederland en/of Maashorst is om bescherming te bieden (82%).

Je gaf eerder aan dat je positief staat tegenover de opvang van Oekraïense vluchtelingen in gemeente Maashorst. Waarom? meerkeuzevraag (n = 638)

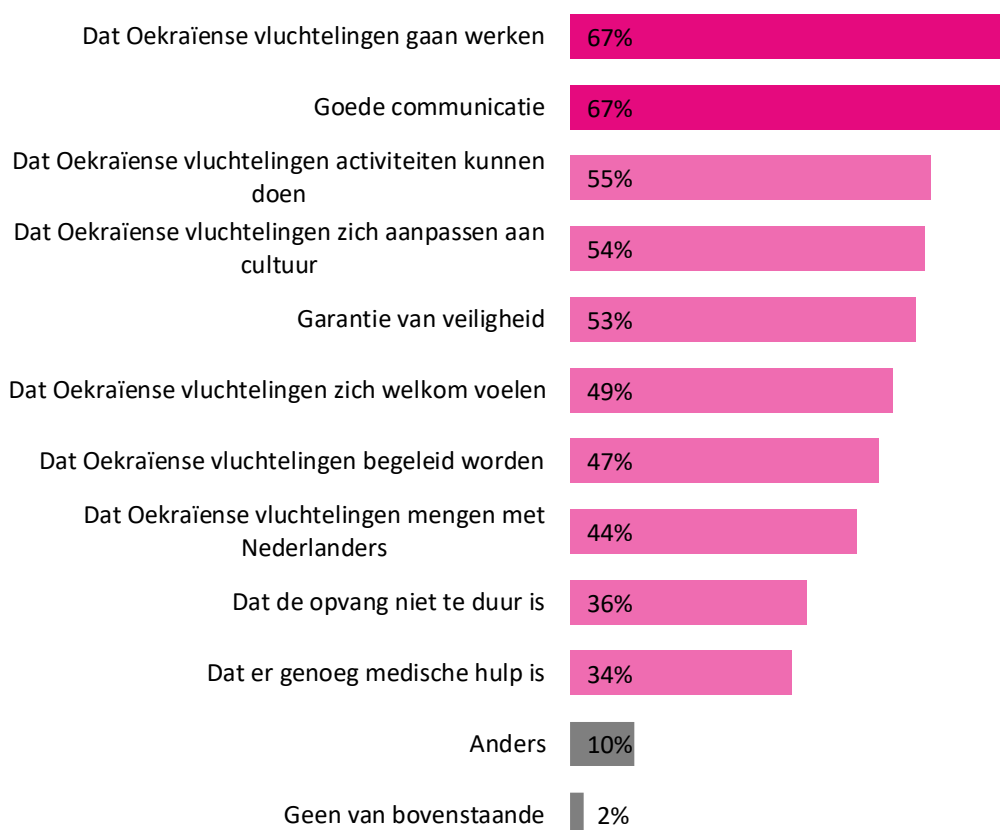
Voorwaarden bij toekomstige opvang

Aan invullers werd in de vragenlijst uitgelegd dat gemeente Maashorst meer locaties beschikbaar moet gaan stellen voor Oekraïense vluchtelingen.⁶ Vervolgens werd aan alle invullers gevraagd wat zij belangrijk vinden bij de opvang van Oekraïense vluchtelingen. De meest belangrijke voorwaarden vinden invullers dat Oekraïense vluchtelingen gaan werken (67%) en dat de gemeente goed communiceert over de opvang (67%). De kosten van de opvang worden als belangrijke reden genoemd

⁶ "Oekraïners verblijven binnen gemeente Maashorst nu in tijdelijk leegstaande panden van de gemeente. Daar zijn nu 158 slaapplekken beschikbaar. Maashorst moet in totaal 393 plekken in gemeentelijke opvang bieden. De gemeente zal dus meer locaties beschikbaar moeten gaan stellen."

voor negatieve houdingen ten opzichte van opvang, maar dit blijkt een minder belangrijke voorwaarde te zijn (36%).

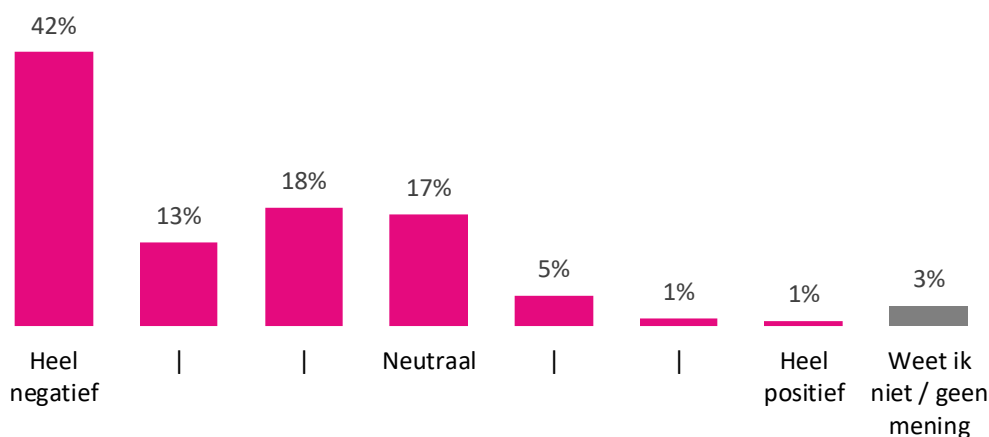
Wat vind je belangrijk bij de opvang van Oekraïense vluchtelingen? meerkeuzevraag (n = 1.085)

Ruimte voor vergroten draagvlak

Nadat invullers de mogelijkheid hadden om hun voorwaarden voor de toekomstige opvang van Oekraïense vluchtelingen aan te geven, werd aan invullers die negatief staan tegenover de opvang van Oekraïense vluchtelingen opnieuw een draagvlak vraag gesteld. Aan hen werd gevraagd hoe zij tegenover de opvang van Oekraïense vluchtelingen zouden staan, als de gemeente ervoor zorgt dat er aan hun voorwaarden wordt voldaan. Hier zien we dat 17% in dat geval neutraal tegenover de opvang van Oekraïense vluchtelingen zou staan, en 7% positief.

Als de gemeente hiervoor zorgt, hoe sta je er dan tegenover dat er Oekraïense vluchtelingen in Maashorst opgevangen worden? slider zevenpuntschaal (n = 266; alleen invullers die eerder negatief stonden tegenover de opvang van Oekraïense vluchtelingen)

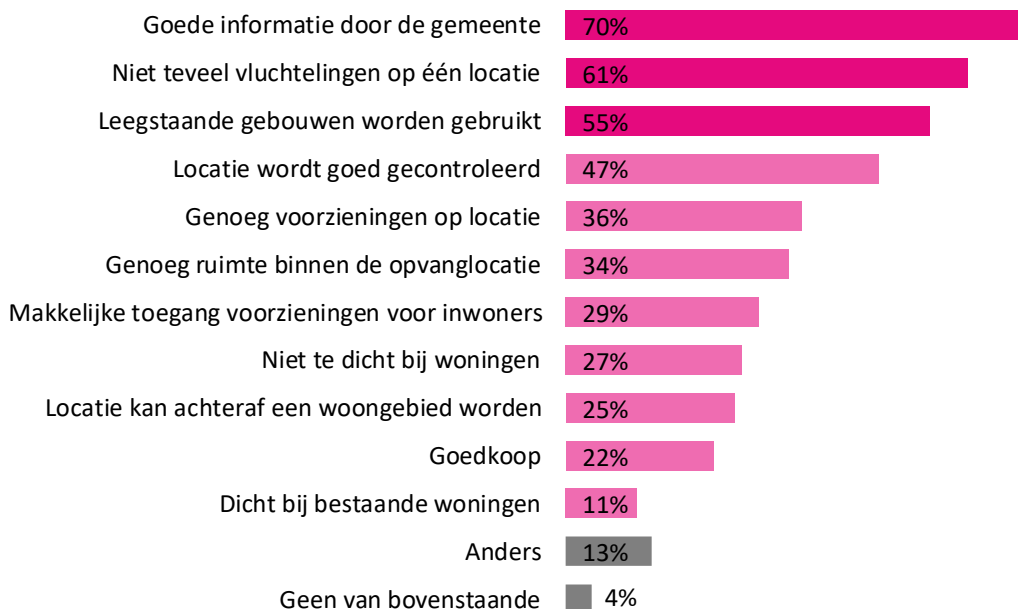

Nieuwe opvanglocaties

Voorwaarden nieuwe opvanglocaties

Bij de sectie over vluchtelingen en Oekraïense vluchtelingen werden extra vragen gesteld over passende opvanglocaties of panden. In de vragenlijst werd eerst uitgelegd dat de gemeente op zoek gaat naar passende locaties om vluchtelingen op te vangen. Belangrijke voorwaarden bij de keuze voor een nieuw pand of nieuwe locatie voor de opvang van vluchtelingen vinden invullers dat omwonenden goed geïnformeerd worden door de gemeente (70%). Ook vinden ze het belangrijk dat de gemeente niet teveel vluchtelingen op één locatie opvangt (61%) en dat leegstaande gebouwen worden gebruikt (55%). De kosten van de opvanglocatie blijken minder belangrijk te zijn (22%).

Wat vind jij belangrijk bij de keuze voor een nieuw pand of locatie (opvang vluchtelingen)? meerkeuzevraag (n = 1.085)

Invullers hadden ook de mogelijkheid om hun meningen toe te lichten in een open vraag. Hier kwamen een aantal thema's naar voren. Deze thema's en bijbehorende citaten zijn hieronder te vinden.

Wil je jouw antwoord toelichten? open vraag (n = 156)

Thema	Citaten
-------	---------

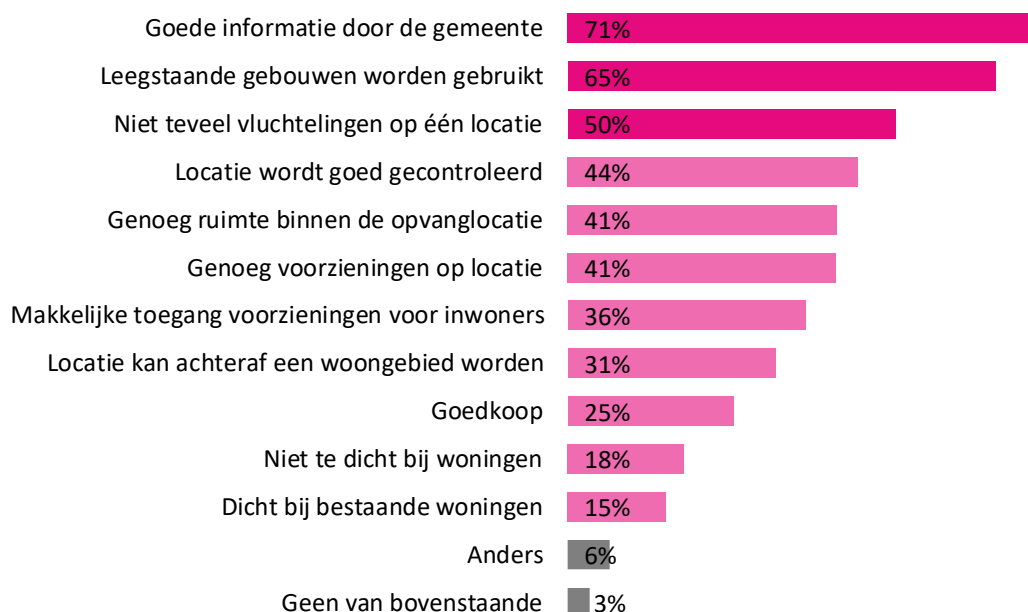

<p>Zorgen om woningnood Ook hier wordt woningnood benoemd door invullers, zoals in eerdere open antwoorden al naar voren kwam.</p>	<p><i>"Mijn eigen kinderen vertrekken uit Uden omdat er geen woningen voor ze zijn. Is dus zuur als vluchtelingen in een huis komen dat wordt onttrokken aan de woningmarkt."</i></p> <p><i>"Dat eerst de eigen jeugd voorrang krijgt voor een huis."</i></p>
<p>Kleinschalige en verspreide opvang Meerdere invullers geven aan een voorkeur te hebben voor kleinschalige opvang op verschillende plekken. Dit zou de mogelijkheden op integratie verbeteren en overlast verminderen.</p>	<p><i>"Een locatie in the Middle of Nowhere werkt integratie tegen en als oorspronkelijke inwoners goed op de hoogte zijn kan dat al een stukje van het onbekend is onbemind afhalen. Het gaat vv om kansen, denk ik."</i></p> <p><i>"Maak er geen massa opvangplaatsen van. Kleine groepen integreren gemakkelijker. Contact met bestaande bewoners is zo beter te realiseren."</i></p>
<p>Transparante en duidelijke communicatie Invullers willen graag transparante en duidelijke communicatie over de opvang van nieuwkomers. Specifiek vinden zij het belangrijk dat er duidelijk wordt verteld wat de beïnvloedbare ruimte voor inwoners is. Meerdere keren wordt dit gelinkt aan eerdere negatieve ervaringen, bijvoorbeeld met de communicatie rondom het azc in het Van der Valk hotel.</p>	<p><i>"De gemeente heeft tot 2 keer toe (eerste keer was jaren geleden bij de mogelijk opvang aan de Munterweg) de bewoners voor een voldongen feit gesteld bij de keuze voor een opvanglocatie."</i></p> <p><i>"In ieder geval niet op de manier zoals het nu met het Van der Valk hotel is gegaan."</i></p>
<p>Veilige en prettige opvang Enkele invullers geven aan dat nieuwkomers recht hebben op een veilige en prettige opvang.</p>	<p><i>"Het moet een fijne en veilige plek zijn waar de mensen kunnen integreren. Mijn voorkeur gaat uit naar meerdere kleine opvangplekken. Zodat de 'lasten' ook verdeeld worden over alle inwoners."</i></p> <p><i>"Vluchtelingen verdienen goede opvang. Dat bestaat ook uit dagbesteding / werken. (...)"</i></p>
<p>Functioneel gebruik van panden Enkele invullers uiten een voorkeur voor het functioneel gebruiken van panden. Hiermee wordt bedoeld dat de panden naderhand gebruikt kunnen worden als woonruimtes, of dat het gaat om leegstaande panden, zoals kantoren.</p>	<p><i>"Er is nu al gebrek aan woonruimte, als deze na afloop voor de inwoners gebruikt gaat worden is perfect. De gemeente is geen ster in communicatie op dit gebied. Je ziet vaak clustervorming van bepaalde groepen."</i></p> <p><i>"Vooral leegstaande gebouwen gebruiken of agrarische bedrijven opkopen die toch moeten stoppen."</i></p>
<p>Geen opvang Ook geven een aantal invullers aan dat ze überhaupt geen opvang willen, ongeacht of er aan voorwaarden wordt voldaan.</p>	<p><i>"Ik wil geen asielzoekers in mijn gemeente."</i></p> <p><i>"Gewoon niet opvangen!"</i></p>

Dezelfde vraag is gesteld over de opvang van Oekraïense vluchtelingen. In de vragenlijst werd uitgelegd dat de gemeente op zoek gaat naar passende locaties om Oekraïense vluchtelingen op te

vangen. Belangrijke voorwaarden bij de keuze voor een nieuw pand of nieuwe locatie vinden invullers dat omwonenden goed geïnformeerd worden door de gemeente (71%). Ook vinden ze het belangrijk dat leegstaande gebouwen worden gebruikt (65%) en dat de gemeente niet teveel vluchtelingen op één locatie opvangt (50%). De kosten van de opvanglocatie blijken minder belangrijk te zijn (25%).

Wat vind jij belangrijk bij de keuze voor een nieuw pand of locatie (opvang Oekraïense vluchtelingen)? meerkeuzevraag (n = 1.085)

Ook hier hadden invullers de mogelijkheid om hun meningen toe te lichten in een open vraag. Hier kwamen een aantal thema's naar voren. Deze thema's en bijbehorende citaten zijn hieronder te vinden.

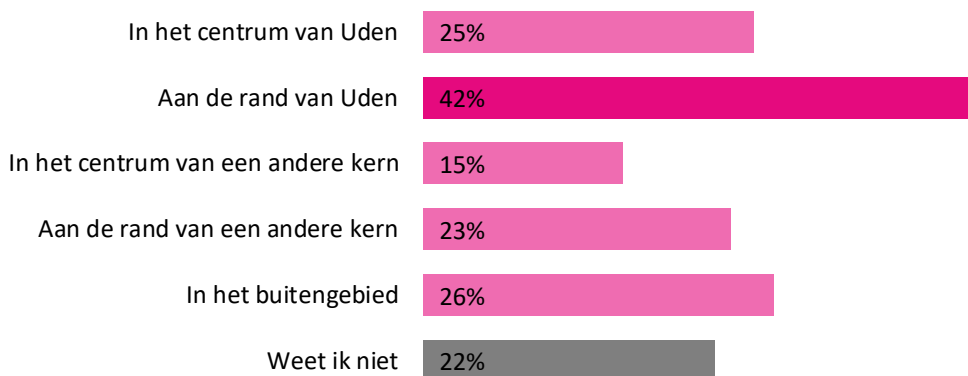
Wil je jouw antwoord toelichten? open vraag (n = 66)

Thema	Citaten
Terugkeer naar Oekraïne Wat opvalt is dat veel invullers noemen dat ze ervan uitgaan dat Oekraïense vluchtelingen na de oorlog terugkeren naar Oekraïne.	"Bij deze vluchtelingen gaat men er wel van uit dat zij zich na afloop van de oorlog in Oekraïne weer naar huis begeven - dat zorgt voor een ander sentiment." "Ik ga ervan uit dat de meesten na de oorlog terug willen."
Kleinschalige en verspreide opvang Ook hier wordt benoemd dat invullers een voorkeur hebben voor kleinere locaties, verspreid over de gemeente.	"Niet te grootschalig." "Ook hier vind ik dat het een fijne en veilige plek moet zijn. Liever meerdere kleine opvang dan een grote."
Belang van integratie Invullen benoemen het belang van een goede mogelijkheid tot integratie op de opvanglocaties. Specifiek het belang van werken.	"Zoals gezegd, integratie is de sleutel voor succes, dat betekent de Nederlandse taal spreken en dat zij participeren in het arbeidsproces, hetzij via een baan of als vrijwilliger." "Zoals voor alle vluchtelingen geldt: integreren o.a. d.m.v. werk of studie/opleiding."

Plek nieuwe opvanglocaties

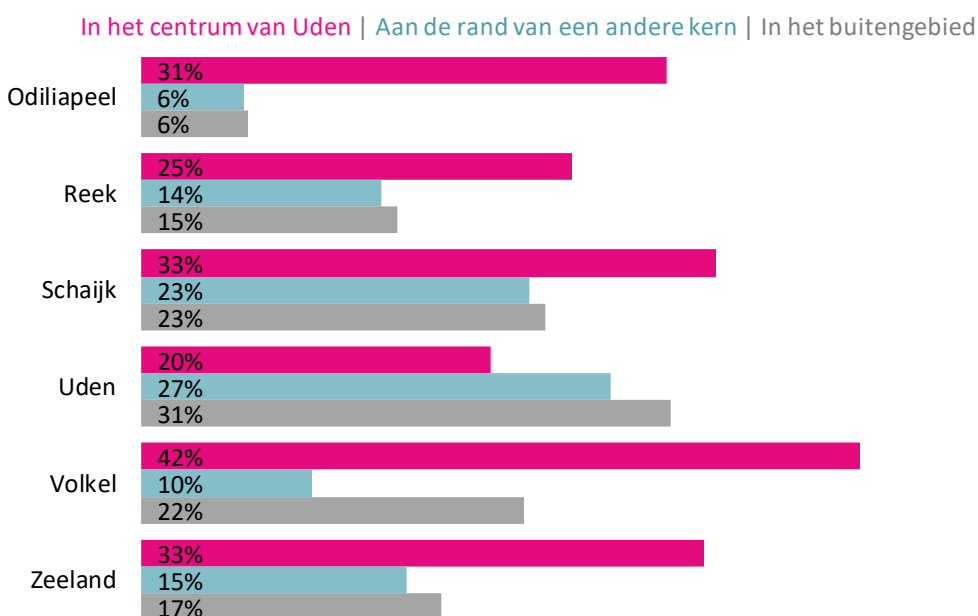
In vervolg op deze voorwaarden is gevraagd of inwoners een voorkeur hebben voor een specifieke plek waar vluchtelingen opgevangen zullen worden binnen de gemeente. Meer dan vier op de tien invullers geven aan dat zij opvanglocaties voor vluchtelingen het liefst zien aan de rand van Uden. In het centrum van een andere kern dan Uden is de minst populaire optie (15%).

Wanneer er binnen Maashorst een opvanglocatie komt, waar gaat dan jouw voorkeur naar uit (opvang vluchtelingen)? meerkeuzevraag (n = 1.085)

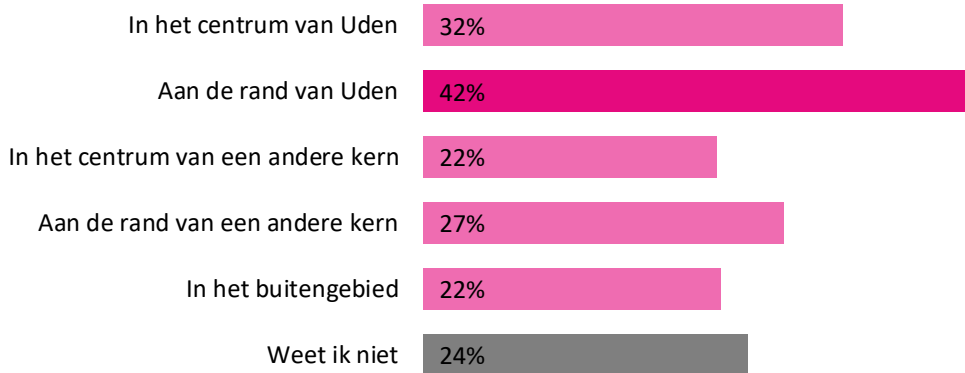
Bij de voorkeur voor een plek waar de opvanglocaties voor vluchtelingen zullen komen zijn enkele verschillen te zien tussen de kernen. Invullers uit Volkel hebben bijvoorbeeld ook een voorkeur voor een opvanglocatie in het centrum van Uden (42%). Invullers uit Uden zien dat juist minder graag (20%). Zij zien liever een locatie in het buitengebied (31%), iets wat invullers uit Odiliapeel juist liever niet zien (6%).

Wanneer er binnen Maashorst een opvanglocatie komt, waar gaat dan jouw voorkeur naar uit (opvang vluchtelingen)? meerkeuzevraag, drie antwoordopties belicht (Odiliapeel n = 32; Reek n = 38; Schaijk n = 115; Uden n = 699; Volkel n = 42; Zeeland n = 159)

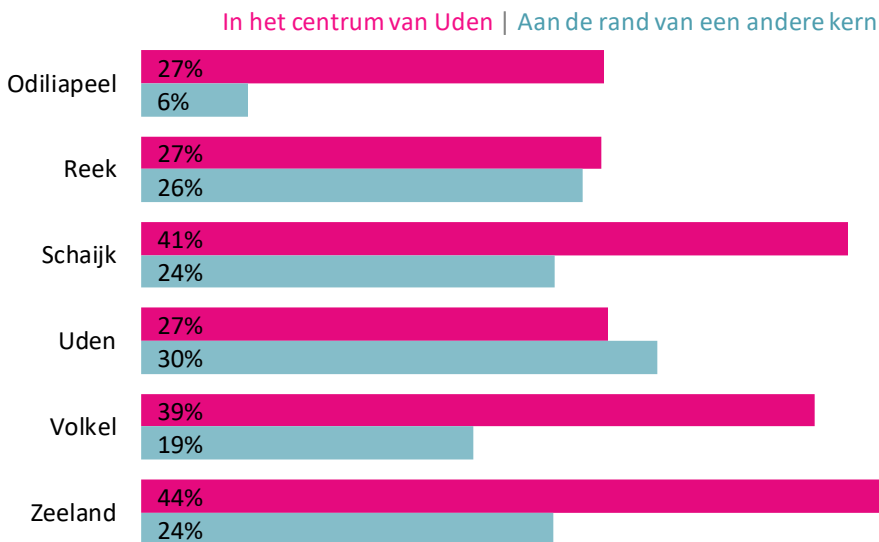
Dezelfde vragen zijn gesteld voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Ook hier geven meer dan vier op de tien invullers aan dat zij opvanglocaties voor Oekraïense vluchtelingen het liefst zien aan de rand van Uden. Invullers zien de opvang van Oekraïense vluchtelingen het minst graag in het centrum van een andere kern dan Uden (22%) of in het buitengebied (22%).

Wanneer er binnen Maashorst een opvanglocatie komt, waar gaat dan jouw voorkeur naar uit (opvang Oekraïense vluchtelingen)? meerkeuzevraag (n = 1.085)

Ook hier zien we echter verschillen tussen de kernen als het gaat om locatie voorkeuren. Invullers uit Zeeland (44%) en Schaijk (41%) zien een opvanglocatie voor Oekraïense vluchtelingen in het centrum van Uden ook wel zitten. Invullers uit Uden willen juist graag dat Oekraïense vluchtelingen aan de rand van een andere kern worden opgevangen (30%).

Wanneer er binnen Maashorst een opvanglocatie komt, waar gaat dan jouw voorkeur naar uit (opvang Oekraïense vluchtelingen)? meerkeuzevraag, drie antwoordopties belicht (Odiliapeel n = 32; Reek n = 38; Schaijk n = 115; Uden n = 699; Volkel n = 42; Zeeland n = 159)

De opvanglocatie

De gemeente heeft ervoor gekozen om de opvanglocatie geen onderdeel te laten uitmaken van een participatieproces. Dat migrantengroepen moeten worden opgevangen, is een gegeven en het is dan vooral belangrijk om van inwoners te weten wat hun zorgen zijn, waar ze kansen zien en welke voorwaarden ze stellen. In de nulmeting is wel gevraagd naar waar inwoners het liefst een locatie zien

(aan de rand van Uden) en waar liever niet. Daarnaast is duidelijk geworden dat inwoners het belangrijk vinden dat de gemeente hen goed informeert over de opvanglocatie en dat deze informatie vooral feitelijk en praktisch van aard is; aantallen, mate van spreiding, termijnen en wijze van opvang. Wanneer de gemeente er klaar voor is om de uiteindelijke locatie te communiceren, is het van belang deze feitelijke informatie ook gelijk een prominente plek in de communicatie te geven. Wanneer de locatie afwijkt van wat invullers als de meest gewenste plek hebben aangegeven, dan zal de gemeente extra aandacht kunnen besteden aan haar argumenten hiervoor.

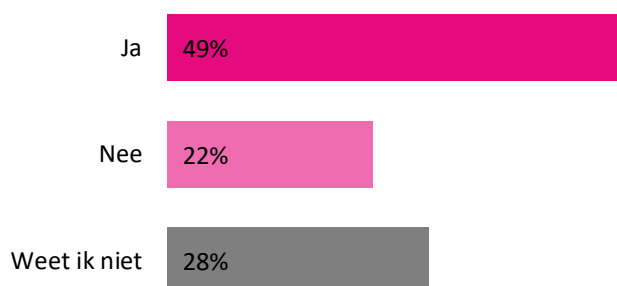
Betrokkenheid bij nieuwkomers

Het zesde gedeelte van de vragenlijst ging over de betrokkenheid van inwoners bij de opvang en/of integratie van nieuwkomers. Zo werden er vragen gesteld over nieuwkomers in de buurt, het contact met nieuwkomers en meedoen aan initiatieven. Dit onderdeel van de vragenlijst was optioneel: 804 invullers hebben hierover vragen ingevuld.

Nieuwkomers in de buurt

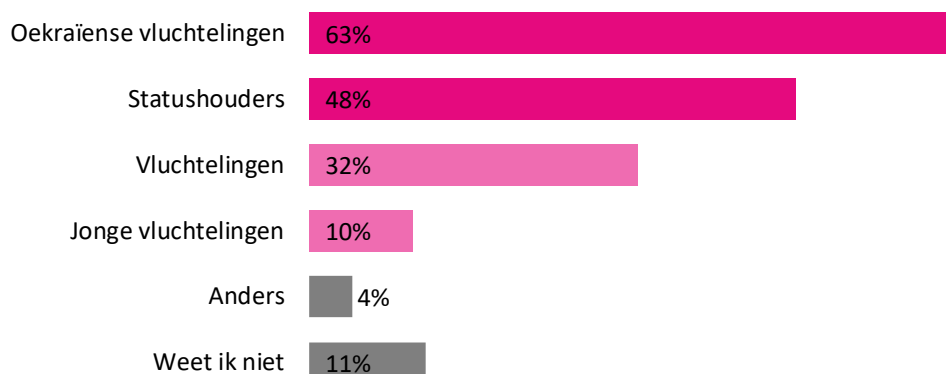
Ten eerste is aan invullers gevraagd of één of meerdere groepen nieuwkomers worden opgevangen of gehuisvest in hun buurt. Volgens bijna de helft (49%) is dit inderdaad zo. Meer dan een kwart geeft aan dat ze niet weten of er nieuwkomers worden opgevangen of gehuisvest in hun buurt.

Worden één of meer van de eerdergenoemde groepen opgevangen of gehuisvest in jouw buurt?
enkele keuzevraag (n = 804)

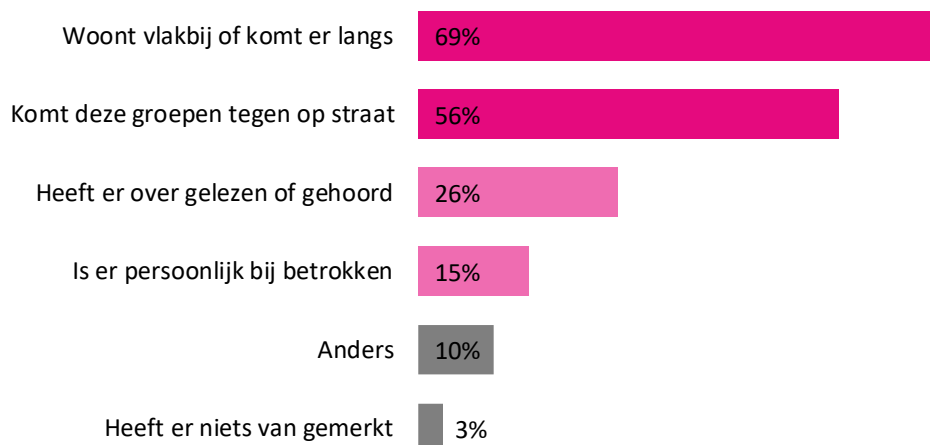
Vervolgens is gevraagd aan invullers welke groepen nieuwkomers volgens hen worden opgevangen of gehuisvest in hun buurt. Volgens invullers zijn dit vooral Oekraïense vluchtelingen (63%) en statushouders (48%), gevolgd door vluchtelingen (32%) en jonge vluchtelingen (10%). 11% van de invullers weet niet om welke groepen het gaat.

Welke groepen nieuwkomers worden in jouw buurt opgevangen of gehuisvest? meerkeuzevraag (n = 386)

Aan invullers is ook gevraagd of zij iets hebben gemerkt van de opvang of huisvesting van deze groepen, en op welke manier. 69% geeft aan dichtbij nieuwkomers te wonen of vaak langs opvanglocaties te komen. 56% geeft aan deze groepen op straat tegen te komen. Meer dan een kwart geeft aan over nieuwkomers te hebben gelezen of gehoord in de media. 4% zegt niets te hebben gemerkt van de aanwezigheid van nieuwkomers.

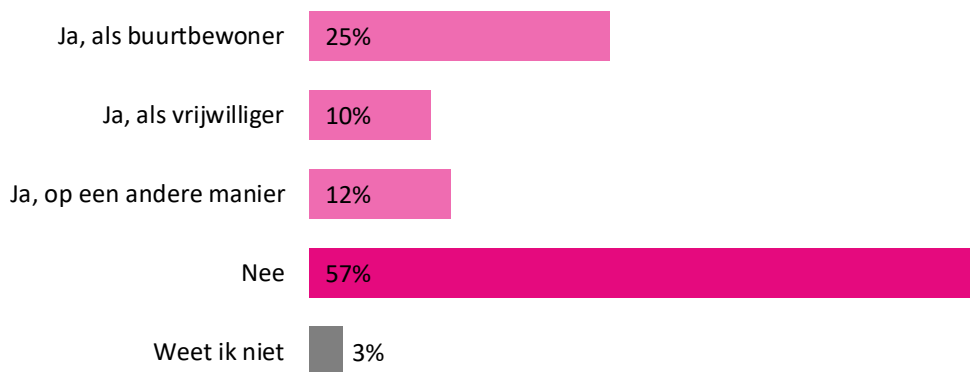
Op welke manier(en) heb je iets gemerkt van deze opvang of huisvesting? meerkeuzevraag (n = 386)

Contact met nieuwkomers

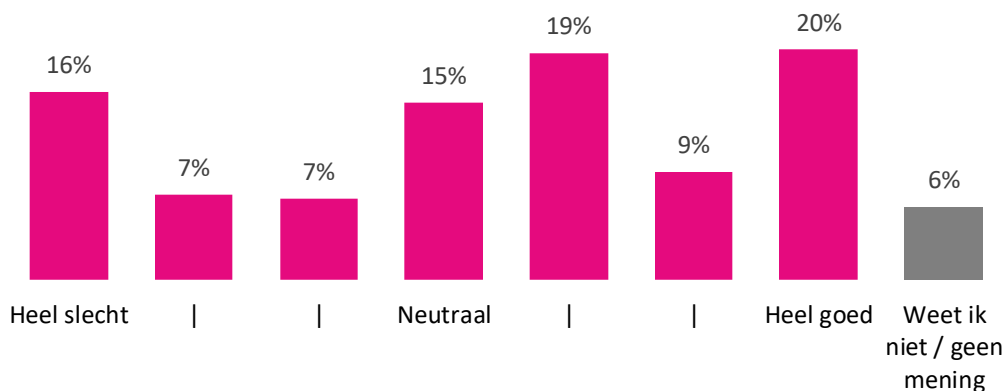
Ook is gevraagd aan invullers die aangeven dat er groepen nieuwkomers in hun buurt worden opgevangen/gehuisvest of zij contact met deze groepen hebben gehad. 40% geeft aan contact te hebben gehad met nieuwkomers uit hun buurt. Dit gaat dan vooral om contact als buurtbewoner (25%) en in mindere mate als vrijwilliger (10%).

Heb je contact gehad met een of meer van de groepen nieuwkomers die in jouw buurt worden opgevangen of gehuisvest? meerkeuzevraag (n = 386)

Invullers beoordelen hun contact met nieuwkomers als overwegend positief: 48% heeft (heel) goed contact met nieuwkomers, tegenover 30% die aangeeft (heel) slecht contact te hebben. 15% ervaart het contact als neutraal en 6% heeft geen mening over het contact met nieuwkomers.

Wat vind je van jouw contact met nieuwkomers? slider zevenpuntschaal (n = 156; alleen invullers die contact hebben met nieuwkomers)

Meehelpen aan initiatieven

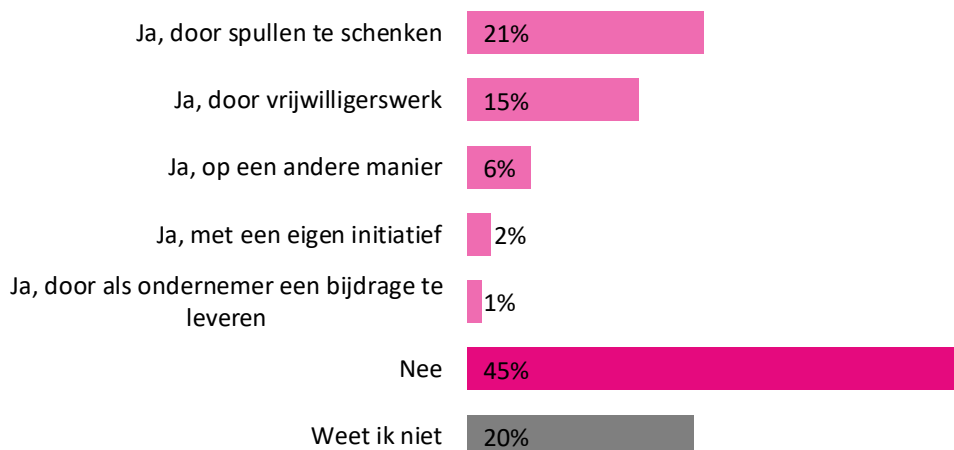
Aan invullers is gevraagd of zij het afgelopen jaar meegholpen hebben aan een initiatief om nieuwkomers te ondersteunen. 59% heeft niet meegholpen of bijgedragen aan een initiatief. Wanneer zij wel meehelpten aan een initiatief, gaat het vooral om wat passievere vormen van een bijdrage leveren, bijvoorbeeld spullen schenken (21%) of geld over maken naar Giro555 (19%). Een aantal invullers hebben een actieve bijdrage geleverd door vrijwilliger te zijn bij een organisatie voor vluchtelingen (5%).

Heb je in het afgelopen jaar meegeholpen bij een initiatief om nieuwkomers te ondersteunen? meerkeuzevraag (n = 804)

Vervolgens zijn alle invullers gevraagd of ze in de toekomst een rol zouden willen spelen bij de opvang van nieuwkomers. Hoewel 59% eerder aangaf niet te hebben bijgedragen, zou 45% geen rol willen spelen in de toekomst (14% verschil). De meest populaire opties om in de toekomst een rol te spelen bij de opvang van nieuwkomers, is door het schenken van spullen (21%) of door vrijwilligerswerk te doen (15%). Er is dus een potentiële extra groep (10%) die graag vrijwilligerswerk zou doen, maar het nog niet doet.

Wanneer gemeente Maashorst meer nieuwkomers gaat opvangen, zou je hier dan (weer) een rol bij willen spelen? meerkeuzevraag (n = 804)

Inzet van inwoners

De mogelijke bijdrage van inwoners kan in de communicatie betrokken worden. De gewenste betrokkenheid van inwoners bij de opvang is niet groot en passief (21% spullen schenken), maar er is ook 15% dat zegt via vrijwilligerswerk te willen bijdragen en 20% dat het niet weet. Dat is potentieel dat aangeboord kan worden. Verschillende manieren van communicatie en participatie vanuit de

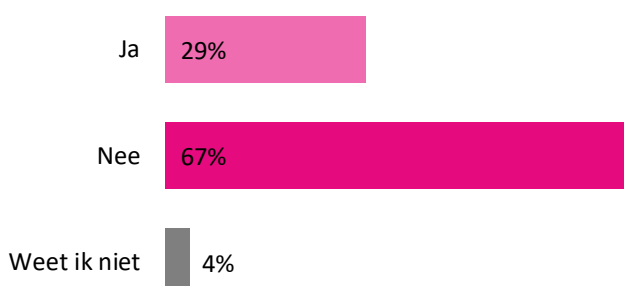

gemeente kan hier helpen dit potentieel aan te boren. Informeren van inwoners over hoe ze kunnen bijdragen, met de mogelijkheid zich daarvoor aan te melden. Uit de nulmeting blijkt ook dat 48% van de invullers een positieve ervaring heeft met het contact met nieuwkomers, waarvan 20% heel positief. In de communicatie over mogelijke vrijwillige inzet voor nieuwkomers, kan deze positieve ervaring benut worden door bijvoorbeeld het gebruik van testimonials.

Evaluatie dialoogtafels

De gemeente Maashorst heeft in oktober en november 2024 drie avonden georganiseerd om van inwoners te horen wat zij belangrijk vinden bij een nieuwe opvanglocatie ('dialoogtafels'). 67% van de invullers geeft aan niet op de hoogte te zijn geweest van deze avonden. Drie op de tien invullers waren dit wel.

Was je op de hoogte van deze avonden? enkele keuzevraag (n = 1.085)

Aan de invullers die op de hoogte waren van deze dialoogtafels is gevraagd of zij hierbij aanwezig waren. 8% zegt aanwezig te zijn geweest bij de avond.

Was je aanwezig bij een van deze avonden? enkele keuzevraag (n = 314)

Afwezigen dialoogtafels

Aan de afwezigen bij de dialoogtafels is gevraagd waarom zij ervoor hebben gekozen om niet aanwezig te zijn. Hier kwam een aantal thema's naar voren. Deze thema's en bijbehorende citaten zijn hieronder weergegeven.

Waarom ben je niet gegaan? open vraag (n = 201; alleen invullers die niet aanwezig waren bij één van de avonden)

Thema	Citaten
Praktische redenen Veelgenoemde redenen zijn praktisch van aard: geen tijd, andere verplichtingen of gezondheidsredenen.	"Om gezondheidsredenen."

	<i>"Agenda-technisch onmogelijk, maar vond ik een bijzonder goed initiatief van Maashorst en had ik graag aan deelgenomen!"</i>
Gemeente luistert toch niet Sommige invullers zijn van mening dat het geen nut heeft om naar een dergelijke avond te gaan, omdat de gemeente en/of het COA niet naar inwoners luisteren. Zij geven aan het gevoel te hebben dat beslissingen toch al vast staan.	<i>"Omdat ik niet de indruk heb dat de gemeente Maashorst in deze kwestie luistert naar de inwoners. De inwoners van deze gemeente hebben hier ervaring mee."</i> <i>"Vertrouwen in gemeente is laag, ervaring weinig invloed."</i>
Participatie op andere manieren Enkele invullers geven aan dat zij het niet nodig vonden om bij een avond aanwezig te zijn. Een online enquête of brief voldoet voor hen.	<i>"Ik voelde mij niet geroepen. Met deze enquête ben ik tevreden, je voelt je gehoord."</i> <i>"Ik was het eens met de komst van een opvanglocatie en was voor mijn gevoel voldoende geïnformeerd met de brief die wij ontvangen hebben."</i>
Geen ruimte voor genuanceerde of neutrale meningen Enkele invullers geven aan niet te zijn gekomen omdat ze geen zin hadden om de (radicale) meningen van anderen aan te horen. Zij geven aan het gevoel te hebben dat er geen ruimte is voor meningen die niet aan de uiterste kanten staan.	<i>"Ik ben beducht voor dit soort bijeenkomsten; de mensen met de grootste mond en de meest radicale opvattingen nemen de meeste tijd en ruimte, en naar de genuanceerdere meningen wordt door hen niet geluisterd."</i> <i>"Heb geen zin in schreeuwers. 50 procent van onze bevolking stemt op rechts radicale partijen. Ik heb geen zin om daar tussen te gaan zitten. Ik ben gelukkig 78 jaar en heb medelijden met de mensen die in dit giftige klimaat moeten opgroeien."</i>

Aanwezigen dialogotafels

Aan de aanwezigen bij de dialogotafels (25 invullers) is gevraagd hoe zij deze avond zouden beoordelen. Hier kwamen een aantal thema's naar voren. Deze thema's en bijbehorende citaten zijn hieronder te vinden.

Wat vond je van deze avond? open vraag (n = 23)

Thema	Citaten
Goed georganiseerd Over het algemeen geven invullers aan dat de avond goed georganiseerd was. Zij ervoeren het als nuttig en hadden het gevoel dat alle meningen gehoord werden.	<i>"De avond had een open karakter. Dat is de beste stap die gezet kan worden. Er werd gesproken over opvang in het algemeen en in Maashorst. Tijdens het brainstormen kwam iedereen aan het woord, er zijn waardevolle initiatieven/meningen geuit/gedeeld. Deze avond was absoluut de moeite waard. Onze burgemeester is sowieso top, wat een charismatische persoonlijkheid!"</i> <i>"Positieve avond Alle meningen werden gehoord"</i>

	<i>Respect voor elkaar."</i>
Lage opkomst Wel geven invullers aan het jammer te vinden dat de opkomst van de avonden laag was.	<i>"Goed georganiseerd en goede discussies en gespreksleiders. Wel jammer van de lage opkomst. Wanneer de mogelijke locaties bekend zijn adviseer ik om weer zulke avonden te organiseren. Dan zal het vast drukker zijn!"</i>
	<i>"Goed georganiseerd, helaas een hele slechte opkomst."</i>
Gemeente luistert toch niet Enkele invullers geven aan dat zij vonden dat keuzes al gemaakt zijn en de mening van inwoners er niet toe doet.	<i>"Jullie drukken het toch door."</i>
	<i>"Geluisterd. Onze stem geldt niet."</i>

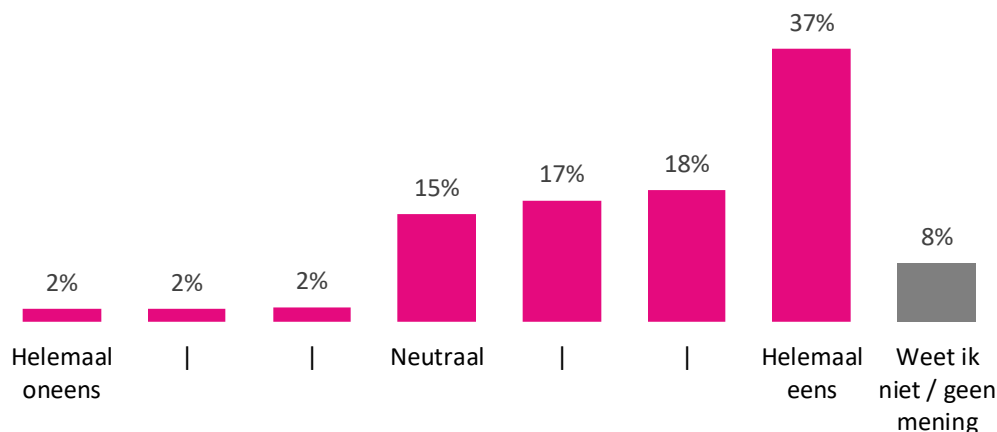
Communicatie en responsiviteit van de gemeente

Het laatste gedeelte van de vragenlijst ging over de communicatie en responsiviteit van de gemeente als het gaat om de opvang/huisvesting en integratie van nieuwkomers. Vragen die hierbij centraal stonden waren: Hoe ervaren invullers de communicatie van de gemeente? Waar ontvangen zij graag informatie over en op welke manier?

Communicatie ervaringen

Invullers werden als eerste ondervraagd over hun ervaringen met de communicatie van de gemeente omtrent nieuwkomers. 72% van de invullers geeft aan het eens te zijn met de stelling 'Gemeente Maashorst moet beter communiceren over de opvang van nieuwkomers'. 6% is het oneens met de stelling.

Wat vind jij? Gemeente Maashorst moet beter communiceren over de opvang van nieuwkomers.
slider zevenpuntschaal (n = 1.085)

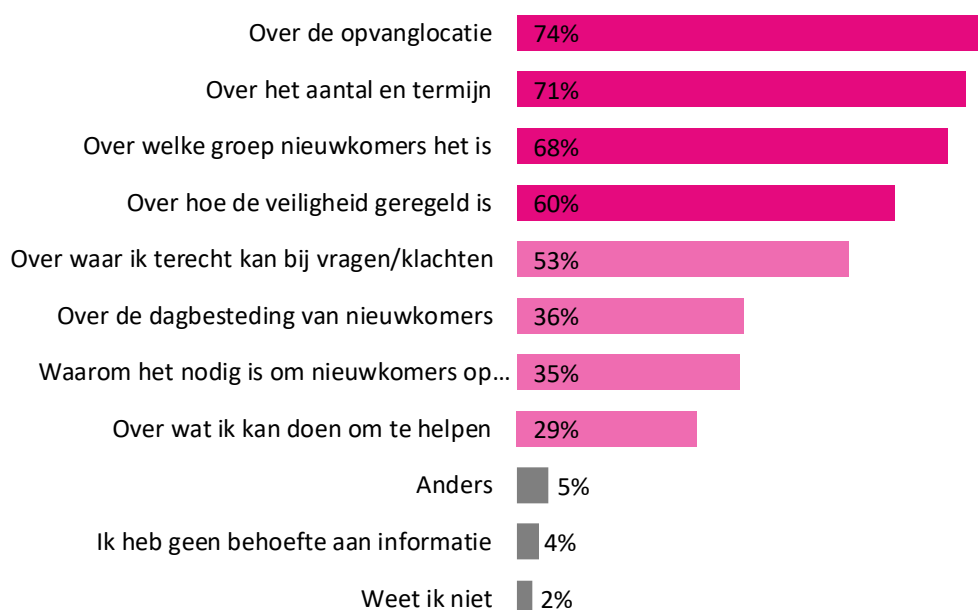
Vergelijking panelonderzoek Citisenspanel (2024)

In Maashorst staan invullers negatiever tegenover de communicatie vanuit de gemeente wat betreft de opvang van nieuwkomers, vergeleken met het nationale beeld. In Nederland vindt 66% dat hun gemeente beter moet communiceren over de opvang van nieuwkomers.

Communicatie wensen

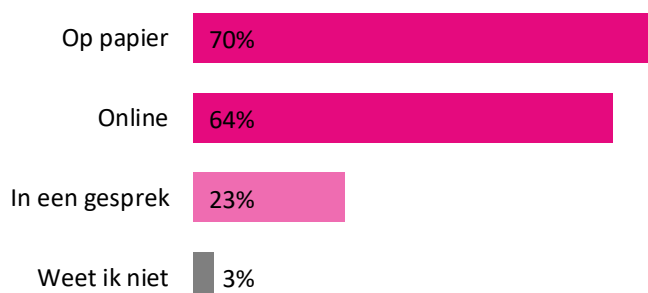
Naast ervaringen met de gemeentelijke communicatie, zijn er ook een aantal vragen gesteld over de wensen voor communicatie. Zo is er uitgevraagd: 'Welke informatie ontvangt u graag van de gemeente wanneer er nieuwkomers opgevangen worden?'. Opvallend is dat het invullers in de eerste plaats gaat om feitelijke en praktische informatie. Zo ontvangen ze graag informatie over de opvanglocatie(s) (74%), over het aantal nieuwkomers en voor hoe lang ze opgevangen worden (71%) en over welke groep nieuwkomers het betreft (68%). Daarna volgt informatie over hoe de veiligheid geregeld is (60%) of informatie over waar inwoners terecht kunnen voor vragen of klachten (53%). Al met al is de behoefte voor informatie hoog: slechts 4% zegt geen behoefte te hebben aan informatie.

Welke informatie ontvang je graag van de gemeente wanneer er nieuwkomers opgevangen worden? meerkeuzevraag (n = 1.085)

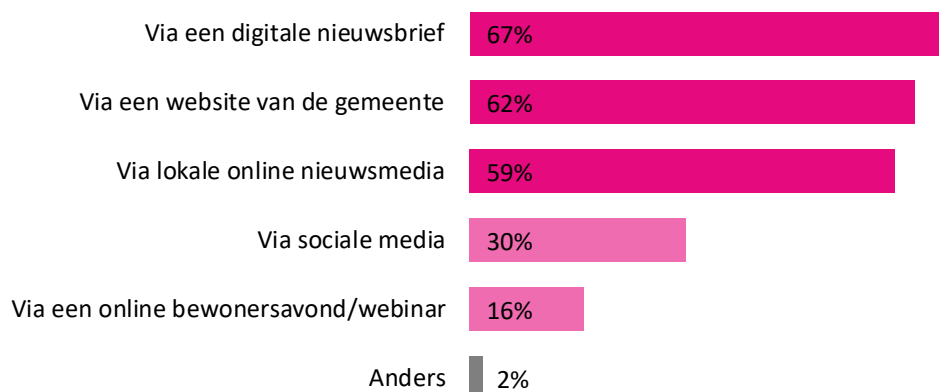
Ook de voorkeursmanier om informatie te ontvangen is uitgevraagd. Hierbij geven invullers aan dat ze een iets grotere voorkeur hebben voor papier (70%) dan online (64%). Op de derde plek komt het ontvangen van informatie via een gesprek: 23% van de invullers geeft aan hier behoefte aan te hebben.

Op welke manier ontvang je informatie over nieuwkomers het liefst? meerkeuzevraag (n = 1.025)

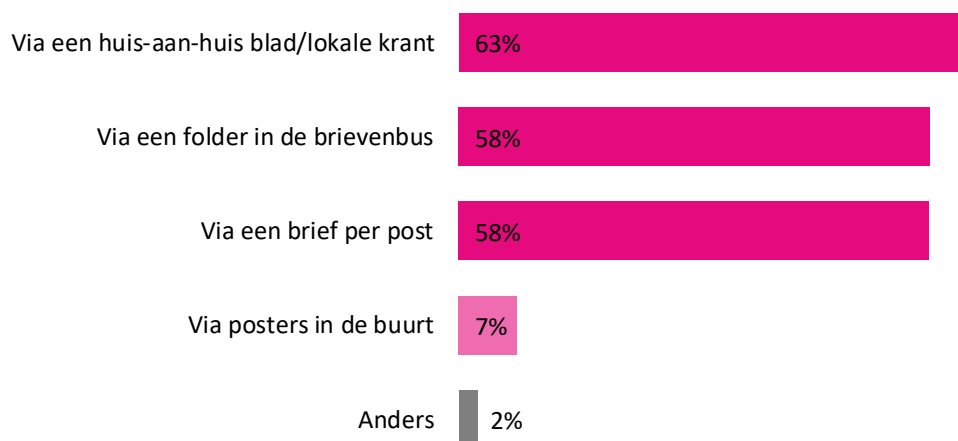
Online informatie over nieuwkomers ontvangen invullers het liefst via een digitale nieuwsbrief (67%) of via de website van de gemeente (62%), gevolgd door via lokale online nieuwsmedia (59%).

Hoe krijg je graag online informatie over nieuwkomers? meerkeuzevraag (n = 652)

Informatie op papier wordt het liefst ontvangen via een huis-aan-huis blad of lokale krant (63%), gevolgd door een folder (58%) of brief in de bus (58%). Posters zijn minder populair (7%).

Hoe krijg je graag informatie op papier over nieuwkomers? meerkeuzevraag (n = 711)

Overige opmerkingen

Om de vragenlijst af te sluiten en invullers de mogelijkheid te geven om alle ervaringen, zorgen en wensen te delen konden zij in een laatste open vraag overige opmerkingen kwijt. Hier kwamen een aantal thema's naar voren. Deze thema's en bijbehorende citaten zijn hieronder te vinden.

Wil je nog iets kwijt over de vragenlijst of over de opvang en huisvesting van nieuwkomers in gemeente Maashorst? open vraag (n = 331)

Thema	Citaten
Zorgen om woningtekort Invullers benoemen weer meermaals het woningtekort en uiten hun zorgen over wachtrijen voor woningen (specifiek voor jongeren).	<i>"Als er genoeg woonruimte is voor Udenaren, zal het draagvlak voor opvang groter zijn. Bouw huizen bij! De wachttijden bij de woningbouw zijn lang!!!"</i> <i>"Ben wel eens met diverse opvang. Maar maak me ook zorgen over onze kinderen die niet meer aan bod lijken te komen voor woningen. Of lang thuis moeten blijven wonen hierdoor."</i>

<p>Gemeente luistert toch niet Ook bij deze antwoorden komt aan bod dat invullers van mening zijn dat de gemeente toch niet luistert en dat beslissingen al vaststaan of al bepaald zijn door de landelijke overheid.</p>	<p><i>"Gemeente luistert niet naar de bewoners en gewoon doorzet om vluchtelingen op te vangen bij van de valk is vind ik niet democratisch en is niet goed voor de maatschappij."</i></p> <p><i>"De overheid bepaald toch, voor Maashorst én dus ook voor ons."</i></p>
<p>Taak om nieuwkomers op te vangen Enkele invullers geven aan dat zij voor opvang zijn, omdat de gemeente of Nederland als geheel de taak heeft om dit te realiseren.</p>	<p><i>"Neem onze verantwoordelijkheid als Nederland."</i></p> <p><i>"Ik ben voorstander van het gezamenlijk nemen van verantwoordelijkheid door alle gemeenten, dus ook gemeente Maashorst."</i></p>
<p>Zorgen over veiligheid Nogmaals worden zorgen over onveiligheid en overlast gedeeld.</p>	<p><i>"Ik voel mij niet veilig in het dorp, met al die vluchtelingen/asielzoekers in het oude gemeentehuis van Zeeland."</i></p> <p><i>"Ik wil echt geen grote groepen mensen en mannen alleen. Hierdoor voel ik me niet veilig. Echt negatieve ervaringen."</i></p>
<p>Transparante communicatie Ook hier geven invullers aan dat zij transparante communicatie over opvang verwachten van de gemeente. Hieruit blijkt vooral dat ze duidelijk willen weten wat de beïnvloedbare ruimte is en op welke basis keuzes worden gemaakt.</p>	<p><i>"Eerlijke communicatie, bewoners hebben het idee dat alles al vastligt en daarna zogenaamde inspraakavonden worden georganiseerd. Burgers in een eerder stadium erbij betrekken."</i></p> <p><i>"Er gaan in het geruchtencircuit al plekken rond waar een azc zou komen, dit geeft nu al onrust. Dus graag snel duidelijkheid."</i></p>
<p>Positieve reacties op vragenlijst Enkele invullers geven aan dat ze blij zijn mee te kunnen denken via een online vragenlijst.</p>	<p><i>"Goed dat jullie dit doen, ik ben benieuwd naar het algemene beeld in Uden."</i></p> <p><i>"Vaker, en zeker tussentijds, een vragenlijst over dit onderwerp naar bewoners van Maashorst sturen. Niet alleen per email maar zeker per brief/kaart om zo ook mensen zonder internet te bereiken."</i></p>
<p>Überhaupt niet opvangen Enkele invullers geven ook aan dat ze überhaupt tegen opvang zijn. Zij vinden het jammer dat dit geen antwoordoptie is bij alle vragen in de vragenlijst.</p>	<p><i>"Klaar mee met alles en iedereen opvangen, ondanks alle regels hier in Nederland!"</i></p> <p><i>"We hebben al genoeg problemen in Nederland en moeten stoppen met het binnen halen van nieuwe asielzoekers."</i></p>

Onderzoeksverantwoording

Hoofdstuk 4

Het onderzoek was in te vullen van 12 november tot en met 2 december via www.denkmeemaashorst.nl. De vragenlijst heeft onderzoeksbureau Citisens opgesteld in samenwerking met gemeente Maashorst. Om aandacht te vragen voor het onderzoek liep er gedurende de gehele looptijd van het onderzoek een online campagne via de kanalen van DPG Media (AD.nl en NU.nl) en Facebook en Instagram. Rechts ziet u een beeld dat gebruikt werd voor de online campagne. Er was ook een papieren vragenlijst beschikbaar voor minder digitaal vaardige invullers, die zij konden opvragen via een 0800-nummer. Deze papieren vragenlijsten lagen ook op het gemeentehuis. Daarnaast ontvingen alle huishoudens in Maashorst, op huishoudens in Schaijk en Reek na, een ansichtkaart in de bus samen met het Udens Weekblad. Huishoudens uit Schaijk en Reek ontvingen de ansichtkaart samen met het folderpakket.⁷ Tot slot werden de gemeentelijke sociale media kanalen ingezet om het onderzoek onder de aandacht te brengen.

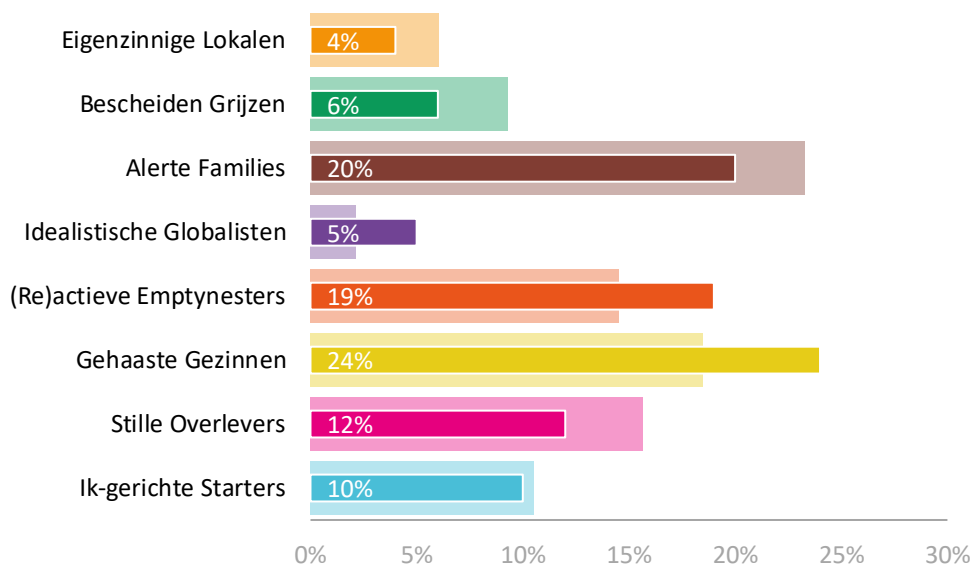

1.097 invullers vulden de vragenlijst in. Door middel van verschillende verificatiemethoden werden dubbele invullers en invullers van buiten de gemeente uit de resultaten gefilterd. Dit heeft geleid tot een netto respons van 1.085 invullers. Voor een gemeente ter grootte van gemeente Maashorst betekent dit dat de resultaten representatief zijn met een betrouwbaarheidsniveau van 95% en een foutmarge van 5%. Dit houdt in dat met 95% zekerheid kan worden gezegd dat het werkelijke percentage met 5% boven of onder de gerapporteerde percentages ligt. In het geval van de uitsplitsingen naar kernen geldt dat het aantal invullers per deelgroep te klein is om representatieve uitspraken te doen. Deze resultaten mogen als indicatief worden beschouwd. Uitsplitsingen naar kernen worden alleen weergegeven, als er significante verschillen⁸ gevonden zijn.

De antwoorden van inwoners uit gemeente Maashorst zijn gewogen aan de hand van de betrokkenheidsprofielen van Citisens. De betrokkenheidsprofielen van Citisens bevatten een groot aantal socio-economische kenmerken. Wegen aan de hand van deze profielen zorgt ervoor dat de resultaten een zo goed mogelijke afspiegeling vormen van de gemeente Maashorst als geheel. Figuur 1 geeft een overzicht van de verdeling van de invullers over de profielen (voorgond), ten opzichte van de verdeling over de gemeente als geheel (achtergrond).

⁷ Inwoners uit Schaijk en Reek ontvangen Arena Lokaal, in plaats van het Udens Weekblad. Ansichtkaarten meesturen met deze krant was niet mogelijk, omdat deze dan ook bezorgd zouden worden bij inwoners uit andere gemeenten.

⁸ We spreken van significante verschillen als de p-waarde van een chi-kwadraattoets kleiner is dan 0.05.

Figuur 1: Verdeling van de betrokkenheidsprofielen voor de invullers van dit onderzoek (voorgond) en de gemeente Maashorst als geheel (achtergrond).

	Respons %	Maashorst %
Eigenzinnige Lokalen	4%	6%
Bescheiden Grijzen	6%	9%
Alerte Families	20%	23%
Idealistische Globalisten	5%	2%
(Re)actieve Emptynesters	19%	15%
Gehaaste Gezinnen	24%	18%
Stille Overlevers	12%	16%
Ik-gerichte Starters	10%	11%

Tabel 1: Verdeling van de betrokkenheidsprofielen, invullers en gemeente Maashorst.

In deze rapportage wordt uitgesplitst op kernen. In de tabellen hieronder zie je de verdeling van de invullers over de verschillende groepen waarnaar is uitgesplitst.

	Respons %
Odiliapeel	3%
Reek	4%
Schaijk	11%
Uden	64%
Volkel	4%
Zeeland	15%

Tabel 2: Verdeling van de invullers over de kernen

Aansluiting mening invullers bij het beleid van de gemeente: adviezen

Op basis van de respons uit de o-meting is duidelijk geworden wat de motieven, wensen, zorgen en voorwaarden zijn van inwoners waaronder het draagvlak relatief hoog is en inwoners waaronder het draagvlak juist relatief laag is. Deze informatie zegt iets over de beïnvloedingsfactoren voor de mate van draagvlak en geeft de gemeente Maashorst aanknopingspunten om hierop te sturen. Dat begint bij een analyse van hoe het huidige beleid – de Uitgangspuntennotitie Migrantenopgaven en het Strategisch kader voor communicatie en participatie – zich verhoudt tot de achtergrond van het draagvlak bij inwoners. In de eerder opgeleverde rapportage 'Data-inzichten in aanloop naar de dialoogtafels' is een eerste analyse gemaakt, die in samenhang met deze rapportage moet worden gezien. Uit de analyse volgen adviezen ten aanzien van een verdere uitwerking of aanscherping van het beleid en de aanpak. Deze adviezen in relatie tot het *Strategisch kader voor communicatie en participatie* zijn deels in het hoofdstuk met de resultaten van de nulmeting in de blauwe kaders opgenomen en deels in de eerder opgeleverde rapportage. Adviezen in relatie tot de uitgangspunten van de gemeenteraad staan hieronder.

Resultaten o-meting in relatie tot de uitgangspunten van de gemeenteraad

Algemeen: niet meepraten over 'wat', maar wel over 'hoe'

- Het belang van blijven informeren is al vaker benadrukt in deze rapportage. Invullers van de nulmeting hebben aangegeven dat het allerbelangrijkst te vinden.
- Boodschap en uitleg blijven herhalen: welke ruimte is er om mee te praten?
- Inzetten op vertrouwen: laten zien dat de gemeente luistert (niet alleen door informatie op te halen, maar de inbreng van inwoners ook te vertalen en daarover te communiceren). Laten zien dat het wel zin heeft om mee te doen, betekent resultaat tonen.
- De draagvlakmeting heeft input opgehaald over zorgen, voorwaarden en kansen bij inwoners. Die inbreng gaat over het 'hoe' en kan specifiek geadresseerd worden.
- Er zijn ten aanzien van vluchtelingen veel zorgen over veiligheid. Bij alle migrantengroepen worden ook de cultuurverschillen als relatief grote zorg benoemd. Bij voorwaarden voor de opvang is vooral dit aspect dominant in de respons: (jonge) vluchtelingen en statushouders dienen zich aan te passen aan de Nederlandse cultuur. Communicatie zal dit vraagstuk moeten adresseren. Wat kan de gemeente daarin betekenen en welke verschillen zijn er dan in aanpak als het gaat om vluchtelingen enerzijds (met een zeer onzekere toekomst in Nederland) en statushouders anderzijds (waarvan verwacht wordt dat ze blijven).

Maatschappelijk en financieel: zorg en fysieke opvang van groepen migranten, kostenneutraal en kosten verhalen op het COA/Rijk.

- De maatschappelijke uitgangspunten gespiegeld, zijn de zorgen, voorwaarden en kansen tot actieve bijdrage van inwoners.
- De mogelijke bijdrage van inwoners kan in de communicatie betrokken worden. De gewenste betrokkenheid van inwoners bij de opvang is niet groot en passief (21% spullen schenken), maar er is ook 15% dat zegt via vrijwilligerswerk te willen bijdragen en 20% dat het niet weet. Dat is potentieel dat aangeboord kan worden. Verschillende manieren van communicatie en participatie vanuit de gemeente kan hier helpen dit potentieel aan te boren. Informeren van inwoners over hoe ze kunnen bijdragen, met de mogelijkheid zich daarvoor aan te melden. Uit de nulmeting blijkt ook dat 48% van de invullers een positieve ervaring heeft met het contact

met nieuwkomers, waarvan 20% heel positief. In de communicatie over mogelijke vrijwillige inzet voor nieuwkomers, kan deze positieve ervaring benut worden door bijvoorbeeld het gebruik van *testimonials*.

- Ten aanzien van het ruimtelijk aspect vinden inwoners het belangrijk om geïnformeerd te worden over de locatie, dat er niet teveel vluchtelingen op één plek worden opgevangen en dat leegstaande panden worden benut. In de Uitgangspunten van de raad wordt ook gesproken over spreiding en kleinschalige opvang. Mocht het college een andere keuze maken, is het van belang om niet alleen richting de raad, maar ook richting inwoners uit te leggen waarom er van deze uitgangspunten wordt afgeweken en hoe de gemeente wil omgaan met eventuele uitdagingen die dat met zich meebrengt (zoals spanning op de draagkracht van een wijk bij grootschaligere opvang, zonder of met minimale spreiding, veiligheidsoverwegingen, etc.). In de nulmeting is te zien dat er weinig draagvlak is voor spreiding in de kernen, in die zin dat de voorkeur van invullers uitgaat naar opvang aan de randen van Uden. In de communicatie kan de gemeente blijven aansluiten bij het beleid dat er verschillende keuzes worden gemaakt voor verschillende groepen nieuwkomers.
- De financiële uitgangspunten zijn niet een directe aangelegenheid voor inwoners, maar het is wel goed om het te betrekken bij het uitleggen van de context waarin de gemeente haar afwegingen maakt. Zeker bij de groepen inwoners waarbij het vertrouwen laag is of die zorgen hebben dat zij in zekere zin met migranten moeten 'concurreren' (denk aan woonruimte), is dit van belang. Veel respondenten hebben aangegeven zich zorgen te maken over de financiële gevolgen van opvang van alle groepen vluchtelingen en ontheemden. Helderheid over in hoeverre deze financiële gevolgen daadwerkelijk voor de gemeente zijn en ten koste gaan van iets anders, is van belang.

Communicatieve en participatieve uitgangspunten: actief dialoog met inwoners, bedrijven en organisaties, alle doelgroepen zijn op de hoogte van de gemeentelijke opgaven en participatie met inwoners, dorps- en wijkraden

- Zie ook de adviezen in de blauwe kaders tussen de resultaten van de nulmeting en de aanbevelingen uit 'Data-inzichten in aanloop naar de dialoogtafels'.
- De wens om betrokken te zijn bij de opvang van nieuwkomers is niet heel groot. Maar er is potentieel dat benut kan worden.
- Variatie in hoe mensen te betrekken is van belang, ook rondom de uiteindelijke opvanglocatie. In het Strategisch kader worden dorps- en wijkraden benoemd om te betrekken in het participatieproces. Het is belangrijk om te realiseren dat dorps- en wijkraden een belangrijke gesprekspartner zijn als het gaat om de periode nadat de keuze voor een locatie is gemaakt. Onderwerpen als vrijwillige inzet om nieuwkomers te ondersteunen en draagkracht van de wijk horen hier echt thuis. Dorps- en wijkraden zijn echter geen dekkende vertegenwoordiging van inwoners van de wijk of een kern. Het is daarom belangrijk om ook mensen te bereiken die niet geneigd zijn mee te doen in een proces georganiseerd door de gemeente, maar wel zorgen hebben of kansen zien om een bijdrage te leveren.
- Naast inwoners, zijn bedrijven en organisaties als doelgroepen benoemd in het beleid. Uit de draagvlakmeting blijkt geen grote wens tot betrokkenheid van ondernemers. Dat vraagt aandacht en een specifieke communicatieaanpak.

Elementen om draagvlak te beïnvloeden

Begin met gewoon goede informatie

Inwoners vinden het bovenal belangrijk dat de gemeente hen goed informeert over de opvang van migrantengroepen. Dit is het beginpunt om draagvlak positief te beïnvloeden. Ze vragen met name om

de feiten: waar, hoe, aantallen en termijnen. Pas daarna komen aspecten van maatschappelijke zorg en veiligheid.

Communicatie uitsplitsen om draagvlak te vergroten en/of zorgen van inwoners te erkennen

Het is belangrijk om in de communicatie- en participatieaanpak uit te splitsen naar de Betrokkenheidsprofielen (zie eerdere aanbevelingen in rapportage 'Data-inzichten in aanloop naar de dialoogtafels'), naar inwoners met weinig draagvlak en inwoners met (veel) draagvlak en naar inwoners in de omgeving van de opvanglocatie en inwoners daarbuiten.

Daarnaast is het van belang om onderscheid te maken in de communicatie die gericht is op het wegnemen of erkennen van zorgen en communicatie die de betrokkenheid van inwoners probeert te verhogen.

Een luisterend oor.... en door

Uitgangspunt is dat inwoners niet altijd kunnen meepraten over 'wat', maar wel over 'hoe'. De gemeente kan laten zien dat de inbreng op het 'hoe' zin heeft en wordt meegewogen. Deel actief waar de gemeente mee aan de slag gaat en onderbouw waar de gemeente andere keuzes maakt.

Neem het sentiment dat er niet wordt geluisterd door de gemeente of inbreng van inwoners wordt overstemd door 'schreeuwers' serieus en laat zien dat de gemeente luistert door de specifieke zorgen of kansen ook specifiek te adresseren. De respons op de open vragen bieden hier mooie aanknopingspunten voor. Dit betekent dat ook het positieve sentiment en de zorgen van inwoners die niet meedoen een plek krijgt in de communicatie. Daarnaast is het van belang om te laten zien wat de gemeente met deze inbreng doet.